

a2o

De items die opgenomen werden in dit persboek zijn publicaties over a2o - of over medewerkers van a2o - in de gedrukte vakpers, de gedrukte media en online publicaties op websites.

Publicaties op sociale media of vermeldingen van werk van a2o op sociale media werden niet opgenomen in deze selectie.

De geselecteerde items worden chronologisch gerangschikt.

Datum

31 januari 2024

Bron

Herscheppen. ISBN 9789040304620, p. 15-16

Titel

Ontwerpend onderzoek voor het Projectbureau

Herbestemming Kerken 2016-2021 (1/3)

HER SCHEPPEN (*)

- 001 Heilige Familie en Sint-Corneel, Antwerpen (Borgerhout)
- 002 Heilig Hart, Antwerpen
- 003 Sint-Rochus, Blankenberge
- 004 Sint-Lambertus, Ham (Kwaadmechelen)
- 005 Onze-Lieve-Vrouw, Oud-Heverlee (Haasrode)
- 006 Sint-Jozef, Oudenaarde
- 007 Sint-Amandus, Roeselare
- 008 Onze-Lieve-Vrouw, Tielt
- 009 Sint-Amandus, Avelgem (Kerkhove)
- 010 Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Rochus, Boom
- 011 Sint-Walburga, Brugge
- 012 Sint-Pieter, Galmaarden
- 013 Sint-Laurentius, Heuvelland (Kemmel)
- 014 Sint-Cornelius, Kluisbergen (Ruien)
- 015 Sint-Stefanus, Merchtem (Brussegem)
- 016 Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Merchtem (Peizegem)
- 017 Sint-Trudo, Peer (Wijchmaal)
- 018 Sint-Jozef, Rijkevorsel
- 019 Jan Ruusbroec en Onze-Lieve-Vrouw, Sint-Pieters-Leeuw (Ruisbroek)
- 020 Sint-Eligius, Staden (Vijfwegen)
- 021 Onze-Lieve-Vrouw ten Poel, Tienen
- 022 Sint-Maarten, Tienen (Vissenaken)
- 023 Sint-Pieter, Tienen (Vissenaken)
- 024 Sint-Jozef, Zonhoven (Halveweg)
- 025 Sint-Martinus, Zottegem (Oombergen)
- 026 Sint-Amandus, Zwevegem
- 027 Sint-Jozef, Aalst
- 028 Heilig Kruis, Assenede (Boekhoute)
- 029 Heilige Magdalena, Brugge
- 030 Sint-Martinus, Deinze
- (Sint-Martens-Leerne)
- 031 Sint-Jozef, Gent
- 032 Sint-Jozef, Harelbeke
- 033 Onze-Lieve-Vrouw van Banneux, Hasselt
- 034 Sint-Martinus, Hasselt
- 035 Sint-Clemens, Hoogstraten (Minderhoutdorp)
- 036 Onze-Lieve-Vrouw, Kortenberg
- 037 Sint-Petrus, Kruikebeke (Bazel)
- 038 Sint-Blasius, Leopoldsburg (Heppen)
- 039 Sint-Bernardus, Lubbeek
- 040 Sint-Martinus, Merelbeke (Schelderode)
- 041 Sint-Jozef, Niel (Hellegat)
- 042 Onze-Lieve-Vrouw van Fatima, Sint-Truiden,
- 043 Sint-Amandus, Willebroek (Blaasveld)
- 044 Sint-Odulphus, Zoutleeuw (Booienhoven)
- 045 Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Alken (Terkoest)
- 046 Sint-Jan Baptist en Eligius, Anzegem
- 047 Heilige Familie, Asse (Asbeek)
- 048 Sint-Gaugericus, Asse (Kobbegem)
- 049 Sint-Lambertus, Beernem (Oedelem)
- 050 Sint-Joris, Beernem
- 051 Sint-Theodardus, Beringen
- 052 Sint-Martinus, Borgloon (Gors-Opleeuw)
- 053 Sint-Pantaleon, Borgloon (Kerniel)
- 054 Sint-Pieter Gingelom (Boekhoute)
- 055 Sint-Bavo, Herentals (Noorderwijk)
- 056 Sint-Jacobus, Heusden-Zolder (Eversel)
- 057 Sint-Willibrordus, Heusden-Zolder
- 058 Sint-Egdius, Kaprijke (Lembeke)
- 059 Sint-Lambertus, Laakdal (Eindhout)
- 060 Sint-Niklaas, Laakdal (Klein-Vorst)
- 061 Heilige Familie, Lier
- 062 Sint-Franciscus, Menen
- 063 Sint-Jozef, Menen
- 064 Sint-Aldegondis, Merelbeke (Lembeke)
- 065 Sint-Christoffel, Oosterzele (Scheldewindeke)
- 066 Sint-Godelieve, Oostkamp (Baliebrugge)
- 067 Sint-Eligius, Oostkamp (Ruddervoorde)
- 068 Sint-Stefanus, Puurs-Sint-Amands (Lippelo)
- 069 Sint-Katharina, Puurs-Sint-Amands (Ruisbroek)
- 070 Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand, Ronse (Klijpe)
- 071 Don Bosco, Sint-Niklaas
- 072 Sint-Quintinus, Sint-Truiden (Gelinden)
- 073 Christus Koning, Temse
- 074 Sint-Jozef, Temse
- 075 Sint-Jan Evangelist, Temse (Steendorp)
- 076 Sint-Eligius, Zonhoven (Terdonk)
- 077 Onze-Lieve-Vrouw Maagd der Armen, Zonhoven (Termolen)
- 078 Onze-Lieve-Vrouw, Zonnebeke
- 079 Sint-Anna, Antwerpen (Borgerhout)
- 080 Sint-Martinus, Brakel (Opbrakel)
- 081 Heilige Amandus, Denderleeuw (Iddergem)

Datum	31 januari 2024
Bron	Herscheppen. ISBN 9789040304620, p. 15-16
Titel	Ontwerpend onderzoek voor het Projectbureau Herbestemming Kerken 2016-2021 (2/3)

in de regelgeving. Met de nota hadden alle partijen een mediërend houvast om open met elkaar in gesprek te gaan. Het bespreekbaar maken van de kwestie bleek de eerste belangrijke horde die Vlaanderen moest nemen om een nieuwe toekomst voor deze gebouwen vorm te geven. Het vormde alvast de aanleiding voor de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de streekintercommunales om hun leden actief te informeren over deze kwestie. Nieuwe referenties bij deze gesprekken waren onder meer de transformatie van de Sint-Amelbergakerk tot socioculturele kunstkerk in Bossuit (Ellen Harvey met Pol Sileghem & Partners), de polyvalente ruimte in de kapel van seniorenhuisvesting Clarenhof in Hasselt (a2o architecten) en het architectenbureau in de kapel De Waterhond in Sint-Truiden (Klaarchitectuur).

In het zog van de nota en de pilootprojecten ontstonden ook bijkomende initiatieven. VVSG organiseerde in januari 2013 de drukbezochte studiedag 'Kerk zoekt toekomst' in de herbestemde kapel van het Iers College in Leuven. STAM Gent bracht de kwestie onder de aandacht met de fototentoonstelling '46 parochiekerken om over na te denken' (Karin Borghouts, 2014). Het Kenniscentrum Vlaamse Steden ontwikkelde de website www.herbestemmingkerken.be, gelanceerd tijdens een studievoormiddag met de Vlaamse Bouwmeester in 2015, en het agentschap Onroerend Erfgoed zette een leertraject herbestemming kerken op om samen met het Team Vlaams Bouwmeester, het Kenniscentrum Vlaamse Steden en het CRKC de contouren vast te leggen voor het vormgeven van een nieuw programma in beschermde kerken. Ook de architectuuropleidingen van de verschillende wetenschappelijke instellingen traden steeds nadrukkelijker op de voorgrond met eigen onderzoek, ontwerpmodules en publicaties. Denk onder meer aan de publicatie 'Het open kerkgebouw' van Sylvain De Bleeckere en Roel De Ridder (2014) en het onderzoeksproject Re[]CHURCH aan de KULeuven, dat in samenwerking met het Kempenlab van AR-TUR onder meer leidde tot het cahier *Landschap van kerken* (2019).

Het was in die context dat het Projectbureau Herbestemming Kerken vorm kreeg. Overtuigd van de meerwaarde van de haalbaarheidsstudies in de Westhoek, kreeg Niek De Roo de opdracht van minister-president Geert Bourgeois en minister van Binnenlands Bestuur Liesbeth Homans om dit aanbod beschikbaar te maken voor kerken in heel Vlaanderen. In het voorjaar van 2016 opende het Bureau de deuren om ze pas zes jaar, zes ontwerpteams en 141 haalbaarheidsstudies later weer te sluiten.

Met de haalbaarheidsstudies plaatste het Projectbureau het ontwerp van de ruimtelijke vorm centraal om beslissingen te kunnen nemen over de toekomst van deze gebouwen. Het vraagstuk van de toekomst van de parochiekerken omvatte vele aspecten op verschillende niveaus zoals onder meer eigendomssituatie, sociaal-culturele waarden, immaterieel en roerend erfgoed, wijkwerking, bestemmingsplannen, regelgeving, verhouding kerk en staat, patrimoniumbeheer, zorgplicht, financiering, exploitatie en duurzaamheid. Midden in dit kluwen kregen de ontwerpteams de opdracht om creatief aan de slag te gaan met de parochiekerk als ruimtelijk gegeven. Hieruit sprak de overtuiging dat het ontwerpend vermogen van de architect de gewenste inzichten kan verschaffen over de haalbaarheid van het hergebruik van deze gebouwen op lange termijn.

Hiermee is het verhaal van architectuur, erfgoed en (ontwerp van) herbestemming van kerken nog lang niet ten einde. Wel is de context veranderd. De kerken zijn intussen een centraal gespreksonderwerp, de maatschappelijke kosten-baten en quasi-leegstand ervan zijn aanvaarde thema's, ideeën voor nieuwe invullingen zijn sereen bespreekbaar en er is ruime interesse van architecten voor deze ontwerpopgave. Alle partijen zijn zich hierbij scherper dan voorheen bewust van de complexiteit van het onderwerp, van de verschillende standpunten en bekommernissen. Een stuk naïviteit is verloren, in de plaats kwam een beter zicht op de (on)mogelijkheden, de wensen voor de toekomst en de kostprijs ervan. Tegelijk blijft telkens opnieuw het gemeenschappelijke belang van de gebouwen bovendrijven. Eerder dan te worden losgelaten, blijken de gebouwen steeds meer (morele) eigenaars te hebben. Het statement van bOb Van Reeth in 2003 over culturele duurzaamheid is dan ook actueler dan ooit. Dat eigenaarschap, die verbondenheid biedt kansen om kerkgebouwen met nieuwe culturele betekenissen op te laden, zodat de volgende generaties er verder hun voordeel mee kunnen doen. Het lijkt hoog tijd om niet langer op zoek te gaan naar oplossingen voor de parochiekerken, maar naar manieren waarop ze een oplossing kunnen bieden voor de culturele noden van de huidige en toekomstige maatschappij.

Met dank aan Dominique Vieren voor het ter beschikking stellen van haar archief.

afb.6 De rol die kunst kan spelen bij het herinrichten van kerken bleek ook bij de herbestemming van het Clarissenklooster in Hasselt tot seniorenhuisvesting, met de plafondschildering van Nick Ervinck. Foto Kris Vandevorst

Nieuwjaarsreceptie Orde van Architecten – Vlaamse Raad in teken van efficiëntere Orde en opwaardering beroep

31.01.2024

Nieuwjaarsreceptie Koninklijke Bibliotheek van België

Een volle zaal van ruim 160 gasten heeft op vrijdag 26 januari in de Koninklijke Bibliotheek van België in Brussel deelgenomen aan de nieuwjaarsreceptie van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten. Naast mandatarissen en personeelsleden, waren er ook heel wat vertegenwoordigers van de beroepsorganisaties, de overheid, het onderwijs en andere partners. De ambities voor de komende drie jaar zijn duidelijk: een efficiëntere Orde, meer transparantie en communicatie, en een opwaardering van het beroep van architect.

In zijn welkomstwoord benoemde de nieuwe voorzitter ir. architect **Jos Leyssens** de harde realiteit: “2024 is een verkiezingsjaar en dat zal een impact hebben op de sector. Er wacht ons geen gemakkelijk, maar met zekerheid wel een boeiend en uitdagend jaar.”

Meer respect voor de sector

Jos Leyssens wil vooral werk maken van de opwaardering van het beroep. “Onze zeer grote maatschappelijke verantwoordelijkheid staat eigenlijk in schril contrast met de povere maatschappelijke appreciatie die wij vandaag ervaren. Het is de hoogste tijd voor een aanzienlijke opwaardering van ons mooie, maar zeer veelzijdige en complexe beroep. Wij, architecten, moeten onze toegevoegde waarde veel meer in de verf gaan zetten. We moeten respect afdwingen en elkaar en onszelf meer respecteren.”

Jonge architecten krijgen stem in de Orde

22% van alle architecten is jonger dan 30 jaar. Daarom liet de voorzitter kort het woord aan een van de vertegenwoordigers van de nieuwe lichte, **Enver Peeters**. Eind september schreef hij een opiniestuk over de problematiek van de lage vergoedingen voor stagiair-architecten. Al snel volgde een resem aan reacties in de vorm van opiniestukken en persberichten. Enver Peeters legde de vinger op de wonde: “Stagemesters die beweren dat de financiële gezondheid van hun onderneming in het gedrang komt wanneer de stagelonen stijgen. Zegt dat niet genoeg over de schrijnende situatie waarin de sector zich bevindt?”

We moeten niet alleen streven naar een betere verloning van de architect, maar we moeten ook werken aan de perceptie, het imago, ons imago, dat van de architect, dat van de Orde, in de uitbreiding van de bouwsector.”

Als antwoord op de bezorgdheden van stagiair-architecten en van de jonge collega's, kondigde Jos Leyssens in het vervolg van zijn toespraak aan dat er veel transparanter zal gewerkt worden en dat jongeren betrokken zullen worden bij de werking van de Orde. Dit door vertegenwoordigers te laten deelnemen aan de werkgroepen. De stage wordt geactualiseerd en er komt een kader voor de voortgezette vorming.

[Beluister de podcast van het welkomstwoord van Jos Leyssens met de tussenkomst van Enver Peeters](#)

Terugblik op vijfdelige debatreeks in kader van 60 jaar Orde

Met de vijf publieke debatten in het kader van haar 60 jarig bestaan, was 2023 een intens jaar voor de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten. De conclusies die voortvloeiden uit elk debat werden samengevat in vijf video's. Na elke video lieten telkens twee praatgasten hun licht schijnen op een aantal stellingen. Moderator was opnieuw **Goedele Wachters**.

Zijn architecten voldoende ondernemers? Worden ze voldoende gerespecteerd en vergoed? Gesprekstof genoeg voor het eerste gesprek met **Dirk Mattheeuws** (Netwerk Architecten Vlaanderen) en **Bart Hoylaerts** (A2O architecten | UHasselt). “In andere sectoren is er geen discussie over het ereloon, er wordt gewoon gezegd wat er per uur gerekend wordt. En daar wordt niet over onderhandeld. Bij architecten bestaat die gewoonte niet”, stelde Dirk Mattheeuws.

Bart Hoylaerts vulde aan: “Van architecten wordt meer en meer verwacht. We moeten meer doen dan vroeger en worden er minder voor betaald. Architecten moeten ook collegialer zijn. Als wij in een onderhandeling gaan, dan weten we als we ergens een streep trekken dat er altijd wel een collega zal zijn die onder die streep zal gaan. Maar vaak komt dit gewoon omdat men het voorgestelde project heel graag wil doen.”

Over de stelling dat architecten als enigen altijd de eindverantwoordelijkheid dragen, zei Bart Hoylaerts: “Onze eindverantwoordelijkheid is gigantisch. Gaat er iets mis, dan komt men naar ons. Als we dan al onderbetaald zijn, hebben we een dubbel zo groot probleem. Ik denk dat er een bereidheid is van architecten om die verantwoordelijkheid te dragen. Maar dan moeten we er ook voor betaald worden.”

[Beluister de podcast van dit panelgesprek met Dirk Mattheeuws en Bart Hoylaerts](#)

Naomi Van Campenhout (atelier n_ | Starten en starters) en **Sarah Poot** (poot architectuur | KU Leuven) schoven aan voor het tweede gesprek van de avond over de stage. Voor stagiair-architecten is de Orde nog te weinig toegankelijk en te weinig transparant. Een neutraal aanspreekpunt voor stagiairs zou een goede zaak zijn. Kijkstages tijdens de opleiding worden aangemoedigd.

Ook wat er van een stagemeester moet verwacht worden en de vergoeding van de stage, kwamen uitgebreid aan bod. De stage zou flexibeler moeten kunnen ingevuld worden. Volgens Naomi Van Campenhout moeten stagiair-architecten ook niet allemaal meer generalisten zijn.

[Beluister de podcast van dit panelgesprek met Naomi Van Campenhout en Sarah Poot](#)

Betere communicatie met het werkveld

Moet de Orde zijn opdracht verbreden? Is het onderscheid tussen de Orde en de beroepsverenigingen duidelijk? Deze vragen werden voorgelegd aan het derde duo van de avond: **Sophie De Caigny** (Vlaams Architectuurinstituut) en **Luc Buelens** (Architectenbureau Buelens | Orde van Architecten). “De Orde moet werken aan een betere communicatie met het veld en pas dan denken aan een verbreding. Veel architecten, zeker de jongere architecten vragen zich af wat de Orde doet. De taken staan dan wel duidelijk op de website, maar hoe ze worden uitgevoerd is veel minder duidelijk,” zei Sophie De Caigny. Luc Buelens was kritischer: “Het grote publiek weet niet wat de Orde doet. Ze is totaal niet in beeld.”

Limburg ▾

De beste bouwprojecten van Limburg? Zij maken een kans:

Zes projecten en drie bouwteams zijn door Bouwunie Limburg geselecteerd voor de finale van de Limburgse Bouw Awards. Wie er uiteindelijk met de hoofdprijs aan de haal gaat, zal blijken tijdens een ceremonie op 6 juni in Zolder. Het grote publiek kan van 13 tot 23 mei stemmen voor de Publieksprijs. Kurt Meers

17 april, 2024

Als eerste komen de genomineerden voor de Limburgse Architectuurprijzen 2024 aan bod. Bij de grote projecten gaat de strijd tussen het Kunstenhuis Timelab van A2O-architecten (Hasselt), het Wooncollectief Borgerhout van Architecten Broekx - Schiepers (ook uit Hasselt) en Campus De Helix Maasmechelen van De Gouden Liniaal Architecten (Genk).

Bij de kleine projecten wordt er strijd geleverd tussen Boco Food Concepts van UAU Collectiv (Hasselt), het project Vol-ledig van Magma Architecten (Hasselt) en de nieuwbouw van Kruisheren Maaseik, ontworpen door Archipelago (Leuven-Brussel-Parijs-Barcelona).

Komen in aanmerking voor de prijs van Beste Bouwteam 2024: 1) De nieuwbouw van Bewel, met als team Bewel vzw, UAU Collectiv, Artem nv, Technieken Multis, Macobo-Stabo en Best Building Concept. 2) Villa Licata, met partners Laurent Licata, R2Lvin architects, 2B-Safe en Stuma en tot slot 3) Project Zebra 1, een samenwerking tussen Zebra VVZRL, Jamaer Architecten, Houben, TDE bv Dominique Costers en AB Associates.

ARC24: Kunstenhuis Timelab, Gent - a2o

[Redactie de Architect](#)

Gepubliceerd: 24 apr. 2024

Kunstenhuis Timelab is een kunstenorganisatie met veel vertakkingen naar tal van andere sectoren. Vanuit de artistieke praktijk neemt de community van internationale en lokale partners economische, ecologische en sociale uitdagingen aan in de stedelijke context. De verlaten en vervuilde industriële site in een vergeten stadswijk, met een ontoegankelijk binnengebied werd getransformeerd tot een nieuwe stedelijke pool voor de stad van morgen.

Toelichting a2o | Beeld Stijn Bollaert

Het pand gelegen in de Kogelstraat nabij Dampoort is een voorbeeld van circulaire bedrijvigheid met een kritische kijk op de wereld. Een onvoorspelbare toekomst vraagt flexibiliteit en een open vizier. De elastische ruimte waar de functie een logisch gevolg is van de vorm werd de rode draad in het ontwerp. Het werd een groeiend ecosysteem waar circulaire stromen vorm geven aan de mogelijkheden van het open programma.

De essentie van Timelab is de samenwerking tussen verschillende disciplines. Als artistiek geïnspireerde gemeenschap zetten ze een werking op met een maatschappijkritische kijk op de wereld. Participatie met de buurt was dan ook een evidentie. Gedurende de eerste twee jaar probeerde Timelab de beschikbare ruimte beter te begrijpen door ze ter beschikking te stellen van de buurt.

Er werd een draagvlak in de wijk gecreëerd en de verouderde draagstructuur hersteld. Pas daarna werd het gebouw klaar gemaakt voor gebruik d.m.v. 'architectuur-accupunctuur'. Aan de voorzijde werd letterlijk een stuk uit het gebouw gesneden om de introverte fabriek te doorbreken en het geheel toegankelijk en veilig te maken. Aan de binnenzijde werd de tuin vrijgemaakt en de gevel geperforeerd. De chirurgische ingrepen blijven radicaal zichtbaar als littekens.

Het ontwerp vertrok vanuit duurzaamheid als holistische concept: welke ingrepen hebben de langste 'houdbaarheid' voor dit project en de stad? De invulling zal geleid worden door wat deze plek in de stad nodig heeft en beperkt worden door wat de gebouwstructuur verdraagt. Gedeeld gebruik staat hierin centraal. Timelab trekt ook resoluut de kaart van circulariteit en hernieuwbare energie waarbij de buurt kan gebruikmaken van de energieoverschotten.

Samen met de transformatie van de site is er aandacht voor circulariteit, sociale cohesie, verantwoord materialengebruik, publieke ruimte, enzovoort. Daarnaast gaat het economische, ecologische en sociale uitdagingen aan, bijvoorbeeld door te focussen op korte ketens en flexibel ruimtegebruik. Door het fabriekspand in te schakelen in het woon- en leefweefsel van de buurt ontstond er al meteen een sterke buurtdynamiek.

De ontwerpers hadden oog voor de kernwaarden van Timelab: duurzaamheid, circulariteit, een holistische benadering, aandacht voor ecosystemen en een breed maatschappelijk draagvlak waren sleutelwoorden bij het ontwerp van de nieuwe plek. Welke functies er precies in zouden thuiskomen, zou pas geleidelijk aan duidelijk worden. De functies zouden immers worden afgestemd op de noden van de buurt en op de draagkracht van het gebouw. Daarvoor was flexibiliteit nodig en een open blik op de toekomst

COLUMN. Biodiversiteit en leefbare steden: over ruimtelijke ontwerpers en hun aandeel in natuurlijke en professionele ecosystemen (Marijn van de Weijer)

👤 Marijn van de Weijer 📅 30 april 2024

Wie naar de agenda van lezingen en tentoonstellingen kijkt, ziet dat in de architectuurscultuur de aandacht voor de natuur in de stad aan het toenemen is. Ruimtelijke ontwerpers moeten in toenemende mate ook plaats bieden aan hogere biodiversiteit in hun plannen; want die biodiversiteit in Vlaanderen komt steeds verder in de verdrukking.

Dit is één van de constatering van het [Natuurrapport 2023](#) dat is opgesteld door INBO (de 12e editie sinds 1999). De teloorgang van biodiversiteit komt op het conto van de mens, en daarmee ook van de hoge verstedelijkingsgraad in Vlaanderen. De Vlaamse gemeenschap kan niet bij de pakken neerzitten, de natuur is immers veerkrachtig en de hoop is dat met strategische samenwerking het tij van biodiversiteitsverlies gekeerd kan worden. Het rapport koppelt daarom oplossingsrichtingen aan concrete uitdagingen om 'het biodiversiteitsbeleid van de toekomst' mee vorm te geven.

Het implementeren van natuurgebaseerde oplossingen in bestaande steden is zo'n uitdaging. Dit sluit aan bij het vakgebied van de ruimtelijke ontwerpers die meewerken aan de vormgeving van steden, maar traditioneel de focus leggen op gebouwde objecten (zoals huizen, wegen of bruggen), wat het rapport 'de grijze infrastructuur' noemt, complementair aan de sociale en ecologische infrastructuur. De natuur kent velerlei natuurpleitbezorgers bij overheden, in regionale landschappen, in vzw's, en in de academische wereld die biodiversiteit centraal stellen en mogelijke actoren of stakeholders kunnen zijn in

de ontwikkeling. Beide domeinen volgen hun eigen aanviegroutes. Echter, lijkt het water tussen de twee diep te zijn. Hoe kan er, vanuit het werkveld van het ruimtelijk ontwerp, een brug geslagen worden?

AUTHENTIEK SOCIAALECOLOGISCH SYSTEEM

Het natuurrapport bepleit dat de mens, de gebouwde omgeving en de natuur in het **verstedelijkte en randstedelijke Vlaanderen** een eigen sociaalecologisch systeem vormen. Wat betreft de verstedelijkingsdruk wordt geconstateerd dat deze vooral in de periferie bijdraagt aan toenemende ruimte-inname: die druk is voelbaar op het onduidelijke spanningsveld tussen stad en ommeland, verspreid over heel het gewest en niet enkel binnen de grenzen van grote en middelgrote steden.

Het keurslijf van de gewestplannen, dat ook ter discussie werd gesteld tijdens de presentatie van het rapport, is zeker een bemoeilijkende factor. De gefragmenteerde natuur die in verstedelijkte gebieden te vinden is, is moeilijk te vergelijken met grote aaneengesloten natuurgebieden en de bijbehorende traditionele natuurstreefbeelden die opgesteld zijn om de biodiversiteit te verbeteren. De opvatting van een authentiek sociaalecologisch systeem met eigen streefdoelen opent een blikveld naar een natuurinclusieve stad: het geeft aandacht aan de niet-menselijke gebruikers zoals de regenworm die stadstuinjes vruchtbaar maakt, de zwarte roodstaart die in stenige hoogbouw zijn natuurlijke rothabitat herkent, de vleermuis die zich in de spouwmuur nestelt.

STEDELIJKE NATUUR

De tentoonstelling '**Stedelijke Natuur**' in de Singel, resultaat van Bouwmeester Label 028, toont dat deze problematiek prioriteit krijgt van ontwerp bureaus 1010, Fallow en Grue. De ontwerpers leggen in de tentoonstelling bloot hoe de mensgemaakte en de natuurlijke wereld in dialoog gaan, waarbij rigoureuze veranderingen (het graven, bouwen en betonneren) ook reactie oproepen vanuit de natuur: gebouwen en stedelijke plekken blijken bewoond door verschillende niet-menselijke bewoners, en ook de bodem stedelijke plekken blijken bewoond door verschillende niet-menselijke bewoners, en ook de bodem huisvest vele verrassingen van de natuur.

De dubbellezing van deze ontwerp bureaus en de Britse geograaf en stedenbouwkundige Matthew Gandy op 20 februari 2024 toonde de bandbreedte die nodig is om biodiversiteit een sterkere positie te geven in het ruimtelijk ontwerp. De bureaus gaven inzicht in de herijking van hun activiteiten en de betrokkenheid van ecologen om bodem, bodemgebruik en natuurlijk leven beter af te stemmen. Gandy schetste in aanvulling daarop basis van literatuur, cinema en onderzoeksresultaten een futuristisch beeld van hoe de maatschappij naar natuur kijkt. Hij besprak stedelijke laboratoria waar de verhouding tussen mens en natuur aan het verschuiven is, en ook met welke toekomstbeelden de maatschappij rekening moet houden, sommige utopisch en andere dystopisch. Deze culturele blik lijkt op eerste zicht ver te staan van het werk in het veld. Beide perspectieven zijn te zien als twee zijdes van dezelfde medaille, want het werk in het veld gaat ook gepaard met het versterken van maatschappelijk draagvlak en het verbreden van de oplossingsrichtingen om niet vast te lopen.

AUTONOOM VS. ECOLOGISCH PERSPECTIEF

Het is terecht dat, door een ecologische bril gekeken, de pogingen ter vergroening van de stad kritisch

bekeken worden. De bouwsector en de overheid zoeken elkaar al op om kennis te ontwikkelen over de **beoordeling van biodiversiteit in bouwprojecten**. De **beeldende benadering van de architectuur** (groene, begroeide gebouwen) kan wervend zijn maar kan ook de plank misslaan op fundamentele, ecologische principes. Een formele benadering tot het vergroenen van de gebouwde omgeving biedt nog geen **betekenisvolle plekken, aangepast op lokale gebruiken en ecologische omstandigheden**.

Het autonome perspectief bij de vormgeving van een gebouw is zeer verschillend van een ecologisch perspectief, waarbinnen veeleer systeemverbanden worden gezocht. Bovendien ligt de ruimtelijke productie voor een groot deel onder de invloed van private investeerders, voor wie het winst oogmerk de eerder zachte waarden zoals biodiversiteit overvleugelt. Natuur lijkt niet de kern van de opgave en wordt enkel behartigd in zoverre dat onderdeel is van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van zowel de opdrachtgever als de ontwerper. De 'business as usual' van projectontwikkeling is er niet op gericht om de gezochte samenhang tussen sociale, ecologische en gebouwde infrastructuur af te stemmen.

COMMUNICERENDE VATEN

Er hangt, ondanks de brede aandacht en de verscheidene intenties, een zweem van cynisme over het samenwerken aan natuur in de stad, die voortkomt uit een zekere verkokering. Dat maakt het moeilijk om uit te breken uit vastgeroeste patronen, afspraken en verbanden. Het natuurrapport benoemt die verkokering ook in de gelederen van de overheid. Maar tussen verschillende experts in het professionele veld en het middenveld speelt dit evenzeer een rol. Laten we daarom een beweging op gang brengen om de kokers beter te verbinden, zodat ze communicerende vaten worden. Deze beweging kan ontstaan vanuit een drietal ambities.

Een eerste ambitie ligt in het maatschappelijk ondernemerschap en de samenwerkingsbereidheid van de ruimtelijke ontwerper. De architect en de stedenbouwkundige kunnen, vanuit de eigen autonomie van hun vakgebied, ontwerpen aan plekken en gebouwen die ruimte laten aan natuurlijke systemen. Denk daarbij aan het vrijmaken van de bodem en het blootleggen (ontkluizen en ontharden) van de waterhuishouding: het maaiveld vormt de verbinding met de aarde en biedt de aanknopingspunten voor een systemische integratie van natuur en stad. Om dat te doen, moet het programma van eisen vertaald worden naar een beperkte footprint. Dat betekent dat er stedenbouwkundig meer compactheid en hoogte opgezocht moet worden. Voor de woningbouw is de consequentie dat er woontypologieën ontwikkeld moeten worden die een hogere woonkwaliteit en toegang tot de buitenruimte bieden in deze stedenbouwkundige opzet. Binnen die autonomie kan de ontwerper veel ruimte laten aan ecologen en landschapsarchitecten om natuurelementen te integreren.

ZOEKPROCES NAAR KANSEN

Deze benadering moet ook gesteund worden door opdrachtgever en vergunningverlener. Een tweede stap ligt daarom in de rol die de ontwerper ten opzichte van de ontwikkelaar inneemt, door de samenhang van de sociale, ecologische en gebouwde infrastructuur te bewaken. De maatschappelijke meerwaarde van open private ruimte kan vergroot worden door hier een publieke (neven)functie aan te geven. Bijvoorbeeld door het maken van een doorgang voor actieve weggebruikers, semipublieke buitenruimte, ruimte voor inheemse soorten, enz.

Een derde stap is de ontwikkeling van een sterke en bewuste houding van de vergunningsverlener. Ruimte op het maaiveld vrijspelen, dat vraagt om hoger bouwen of compacter bouwen. Afhankelijk van

Datum 30 april 2024
Bron www.architectura.be
Titel COLUMN. Biodiversiteit en leefbare steden (Marijn van de Weijer) (4/4)

de aard van de verstedelijkte omgeving (klein- of grootstedelijk, centrum of periferie) is dit een typologische afwijking van een gekende 'business as usual' waar een gemeente vaak erg vertrouwd mee is. Afwijken van de business as usual wordt al snel gezien als meer bouwen wat niet per se zo hoeft te zijn. Het kan een onderdeel worden van een zoekproces naar meer kansen voor de natuur in de verstedelijkte omgeving, een proces dat past bij de schaal van dorpen zowel als kleine en de middelgrote steden verspreid in Vlaanderen.

Marijn van de Weijer is ir.-architect en onderzoeker bij [azo architecten](#). Hij schreef deze column naar aanleiding van deelname in het panel 'leefbare steden' tijdens de presentatie van het [Natuurrapport 2023](#) door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) op 18 september 2023.

GENOMINEERDE
LIMBURGSE ARCHITECTUURPRIJZEN
> 500M²

A20-ARCHITECTEN

Kunstenhuis Timelab

Timelab is een kunstenorganisatie met veel vertakkingen naar tal van andere sectoren. Het Gentse pand is een voorbeeld van circulaire bedrijvigheid met een kritische kijk op de wereld. De 1800 m² vervuilde fabrieksomgeving werd omgevormd tot een nieuwe stedelijke pool voor de stad van morgen. Een onvoorspelbare toekomst vraagt flexibiliteit en een open vizier. De elastische ruimte waar de functie een logisch gevolg is van de vorm werd de rode draad in het ontwerp. De vormgeving van het open programma wordt bepaald door het flexibel gebruik en de circulaire ambities.

Datum april 2024
Bron Limburgse Bouwawards
Titel Kunstenhuis Timelab (2/2)

The Ursuline Convent / a2o architecten

The Ursuline Convent / a2o architecten

- Curated by **Paula Pintos**
- [MONASTERY, RENOVATION](#)
- [HASSELT, BELGIUM](#)
- Architects: [a2o architecten](#)
- Area : [1800 m²](#)
- Year : [2022](#)
- Photographs : [Evenbeeld](#)
- Manufacturers : [Kreon](#), [Wienerberger](#), Master Meubel
- [Interior Architect](#) : [a2o detail](#)

MORE SPECS

Text description provided by the architects.

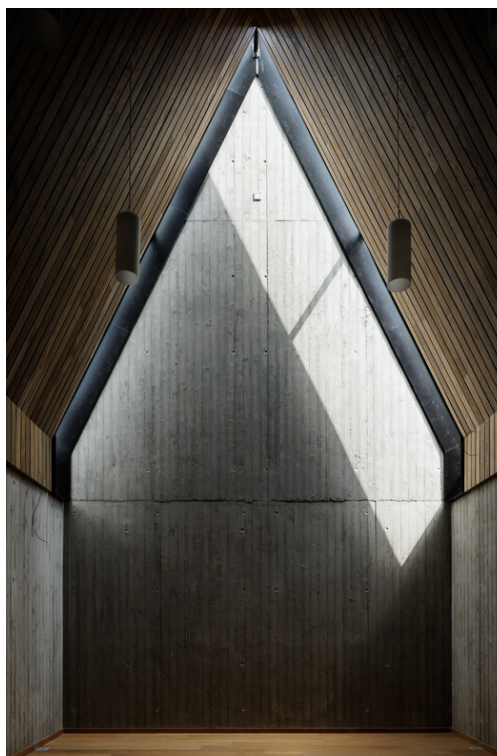
The renovation of the 18th-century mansion the generalate and the Ursuline convent in the city center of [Hasselt](#) is the final part of the 'Ursulinhof' urban renewal project. The historic site next to the 'Groenplein' was managed and expanded by the Ursuline Sisters from 1879 onwards. There, they taught thousands of pupils in a large school building and lived and worked from their own convent en generalate. After the school moved to a new location in 2019, a master plan was drawn up to give the site a new life. The school was demolished, the listed buildings retained, but the later additions were removed.

The block was opened via a large public thoroughfare and the new functions are organized around green courtyards. The convent en generalate were incorporated into the new whole, the remaining convent for the order. The Ursuline Sisters thus remain part of the city center and the urban community. The facades of the generalate have been restored and the interiors restored and adapted to today's standards. A balance was sought between the restoration and recovery of authentic values on the one hand and appropriate additions on the other.

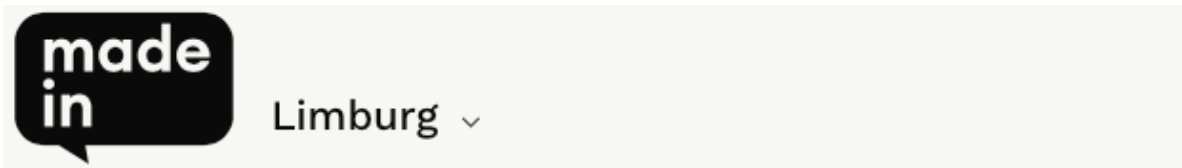
The generalate itself serves as the Ursuline Sisters' administrative building. The authentic elements in the interior, such as staircases, doors, ornaments, and fireplaces were retained. The oak doors were stripped of their soiled varnish; the sandblasted wood remains visible and gives a robust and authentic look. The floors have been waxed, but the years of use are still visible.

The work and meeting rooms were fitted with new office furniture, conference tables, and a library, but the historical furniture was also given a new place in the whole after renovation. The connection between old and new lies in the use of oak. The new furniture is lighter in color and soberer in design, but the detailing refers to the historical objects. The furniture fabrics, window decorations, and paintwork are light in color so that the rooms are bathed in light but still feel warm

The convent was extended with a new chapel, a sanctuary in the busy city center. The slender volume is crowned with a pointed gable roof that matches the city's historic buildings in scale and shape. The structure of the building consists of exposed concrete and wood, while the facades and roof are clad in brick. The daylight in the chapel enters the space from above through a cut in the roof. There is no direct view to the outside, giving the interior space a sacred atmosphere.

Magnifiek globaal kantoor voor Globachem

De Limburgse specialist in gewasbeschermingsmiddelen voor de land- en tuinbouw Globachem heeft zijn nieuwe hoofdkwartier in gebruik genomen. Met de bouw van het klimaatvriendelijke kantoor was een investering gemoeid van enkele miljoenen euro's.

Guido Cloostermans

30 mei, 2024

Het nieuwe kantoorgebouw aan de Lichtenberglaan in Sint-Truiden springt meteen in het oog. Het gebouw straalt ambitie uit. Veel aandacht werd besteed aan klimaatimpact en comfort voor het personeel. Met de bouw die ruim twee jaar in beslag nam, is een investering gemoeid van enkele miljoenen euro's. De bedrijfsleiders Els Paesmans en Koen Quaghebeur noemen liever geen concreet bedrag.

De eerste plannen voor de bouw van het nieuwe hoofdkwartier dateren van voor de coronacrisis. "Aanvankelijk werd gedacht aan een nieuw gebouw op een perceel naast het oorspronkelijke kantoor", zegt Koen Quaghebeur. "Maar uiteindelijk werd gekozen voor de integratie van het bestaande kantoor in het nieuwe gebouw."

Volgens Els Paesmans paste dat bovendien in de filosofie van het bedrijf: meer doen op dezelfde oppervlakte. "Wij ontwikkelen gewasbeschermingsmiddelen die het

mogelijk maken om de opbrengst per hectare te vergroten. Welnu, door het bestaande en het nieuwe gebouw te integreren doen we met ons hoofdkantoor hetzelfde.”

Moeilijk gebouw

Voor de architecten van het Hasseltse bureau a2o en de Truiense aannemer MTS was het hoofdkantoor van Globachem geen gemakkelijke opdracht. “Vooral de overkapping was een bouwkundige uitdaging”, aldus Els Paesmans. “Om er zeker van te zijn dat de stalen constructie niet zou gaan doorbuigen onder het gewicht van de glazen gevels, werd het gewicht van het glas gesimuleerd met grote zakken zand aan een touw. Telkens als er een glaspaneel werd ingebouwd, werd een zak weggenomen.”

Het nieuwe gebouw, dat vrijdag in aanwezigheid van ruim 230 genodigden officieel wordt ingehuldigd, is ook nagenoeg volledig klimaatneutraal dankzij een combinatie van zonnepanelen en een geothermische warmtepomp. Fossiele brandstoffen zijn niet langer nodig. De temperatuur in het gebouw wordt geregeld via klimaatplafonds die koelen en verwarmen. “Klimaatplafonds zijn flexibeler dan vloerverwarming”, leggen Koen Quaghebeur en Els Paesmans uit. “Sommige werknemers hebben het graag wat warmer, andere hebben het liever wat frisser. Dankzij de klimaatplafonds kunnen we de temperatuur per eiland individueel regelen.”

Wereldwijd

Als je vandaag door de gebouwen van Globachem wandelt, zou je niet denken dat het jaren geleden allemaal begon in de woonkamer van Koen Quaghebeur en Els Paesmans, die elkaar hadden leren kennen tijdens hun studies aan de KU Leuven. In 2012 namen ze hun intrek in een nieuw bedrijfsgebouw op het industrieterrein in Brustem.

Sindsdien is het hard gegaan. Vandaag telt het bedrijf een kleine 140 werknemers, waarvan een negentigtal in Sint-Truiden. In 2022 boekte het bedrijf een omzet van 288 miljoen euro. In 2018 werd een eigen onderzoeks- en ontwikkelingscentrum in gebruik genomen. De producten van Globachem worden uitgevoerd naar 50 landen over de hele wereld.

Globachem won de voorbije jaren ook verschillende prijzen, waaronder vorig jaar de award van ‘Limburgse Ondernemer van het Jaar’ van Het Belang van Limburg en Made in Limburg. In het kader van die award kreeg Globachem toen een cheque ter waarde van 10.000 euro waarmee via de kunststichting Pasfoundation (Private Art Support Foundation) kunst in huis kan gehaald worden. De prijs kwam van pas. Negen kunstwerken kregen in het nieuwe gebouw een prominente plek.

act&art

ondernemersclub

© Ronny Vanthienen

ACT&ART is de ondernemersclub van CCHA en bouwt bruggen tussen ondernemen en cultuur. Dankzij de bijdrage van de leden kan CCHA jaarlijks drie extra voorstellingen aanbieden van bijzondere artistieke kwaliteit.

ACT&ART ondersteunt ook jaarlijks het internationale Krokusfestival, dé ontmoetingsplek voor kunsten voor kinderen en hun (groot)ouders in Vlaanderen.

Daarnaast kunnen kleinere projecten van talentvolle (Limburgse) kunstenaars op de steun van ACT&ART rekenen voor de uitbouw van hun talent en ideeën.

Op die manier draagt ACT&ART bij aan een levendig cultuurlandschap in Vlaanderen.

ACT&ART

379

a2o | atelier voor
architectuur
en omgeving

AMPTEC
Professional Project Solutions

baillien maris
DRUKKERIJ

CLB
BRUSSEL

CLEANX
EXPERTS
Leveraging the power of the environment

connect

CONRAD
CONSULTING

Cristal
• ALKEN •

FINMAN
Adviseurs Financiële Diensten
Groot Verzekering

fintegriteit
Tijden verbinden voor jou & je bedrijf

E H KASTEEL
ENGELHOF

Habo

K16
KUNSTEN EN CULTUUR

MEDIAHUIS

Nuhma
Het Limburgs
klimaatbedrijf

PXL

THEATER
café

UHASSELT

ACT&ART

381

jaarverslag 2023

lsm
limburg sterk merk
Stichting openbaar nut

In deze gemeente worden flats goedkoper verkocht voor jonge gezinnen en alleenstaanden met kinderen

De woningen aan de Tabaart combineren (dichtbij) de stad, groen en rust. — © a2o - architecten
BILZEN -

Achter de supermarkt in woonuitbreidingsgebied Tabaart in Bilzen komen 73 flats in vier bouwblokken. Daarvan worden er 21 aan een verlaagde prijs verkocht om ook jongeren, alleenstaanden met kinderen en jonge gezinnen de kans te geven hier te wonen.

Johnny Geurts

Donderdag 20 juni 2024 om 19:24

Tussen de Spelver- en Maastrichterstraat gaat Dethier Ontwikkeling vier bouwblokken uit de grond stampen. “Hun projectvoorstel is als beste uit de bus gekomen. Het vakmanschap, de creativiteit en de focus op jonge gezinnen gaven de doorslag”, stelt Guy Sillen (TROTS), schepen van ruimtelijke ordening. Projectontwikkelaar Jeroen Gielen noemt de site van 1,2 hectare ideaal voor 73 appartementen: “De twee middelste blokken bestaan uit vier bouwlagen, de twee buitenste tellen drie bouwlagen. Er komt ook een ondergrondse parkeerkelder met laadpalen voor elektrische auto’s. Het groene park zal dienen als een ongedwongen ontmoetingsplaats voor de bewoners en als speelplek voor de kinderen.”

Deelwagen

Dankzij een nieuwe binnenweg - die de Spelverstraat verbindt met de Tabaartstraat - wordt het binnengebied autovrij. Gielen: “Om fietsen te stimuleren, is de fietsenstalling rechtstreeks verbonden met een aftakking van het fietspad. Daardoor heb je een veilige verbinding, die over het terrein naar

de bestaande fietspaden loopt. Verder zal er ook werk gemaakt worden van een deelwagensysteem en een kinderopvang. Het hele dak van het gebouw krijgt ook zonnepanelen.”

Van de 73 flats worden er 21 aan gereduceerde prijzen aangeboden aan jonge gezinnen. — © a2o - architecten

Bijzonder is dat 21 flats aan een lagere prijs worden aangeboden aan jonge gezinnen. “Deze specifieke doelgroep krijgt een vaste korting van 15 procent op de aankoopprijs. In totaal wordt een korting van ruim 1,15 miljoen euro toegekend om hen te ondersteunen bij het vinden naar een betaalbare woning in onze stad. Deze woninguitbreiding aan de rand van Bilzen ligt ideaal voor jonge gezinnen: in de buurt van de scholen en dicht bij de binnenstad. We zetten in op een goede mix van jonge mensen en de iets oudere bewoners”, stelt burgemeester Bruno Steegen (Team Burgemeester).

Leeftijd

Kandidaten voor zo’n appartement mogen geen andere eigendom bezitten en dienen een score op te bouwen op basis van enkele criteria, zoals hun band met Bilzen, de leeftijd van de koper en de leeftijd van het jongste kind. “De combinatie van stad, groen, rust en comfort maken van dit woonproject een droomlocatie”, stelt schepen Sillen.

De verkavelingsaanvraag werd deze maand ingediend. Projectontwikkelaar Gielen: “Dit najaar volgt de aanvraag van de omgevingsvergunning, de commercialisatie van het project zal volgen in 2025. Aansluitend starten de werken. De totale investering van dit project is ruim 20 miljoen euro.”

PILOOTPROJECTEN

ONZICHTBARE ZORG

Vijf wegen naar innovatie — 2012-2024

IV.

DE ZORGZAME STAD

“Je kan het ontwerp zien als een soort canvas waarop vernieuwende zorgconcepten kunnen groeien. Ik denk dat op termijn zelfs het concept van de zwevende bedden, eenmaal de regelgeving het toelaat, op de site geïmplementeerd kan worden.”

Halewijn Lievens, NU architectuuratelier

“Geen zorgproject in de stad, maar een stuk stad waar ook zorg kan plaatsvinden”,¹ zo klonk destijds de ambitie van het pilootproject voor de Sint-Annasite in Sint-Truiden. Vandaag, twaalf jaar later, zijn de nodige partners gevonden en liggen de plannen voor het stadsproject Buur&Berg op tafel. Als alles naar wens verloopt, kan men nog dit jaar starten met de bouwwerken.

De Sint-Annasite ligt in het hart van Sint-Truiden, op nog geen steenworp van de Grote Markt. De eigenaar van de gronden, het regionaal ziekenhuis Sint-Trudo, werd geselecteerd als Pilootproject Onzichtbare Zorg met een ambitieus voorstel om de site van zo'n 1,2 hectare groot om te vormen tot een gemengde stadswijk waar wonen en zorg op een ongedwongen en vanzelfsprekende manier met elkaar verweven zijn. Het ontwerpend onderzoek uit 2012 door THV NU-Archipelago-Macobo-Stabo legt de lat erg hoog. De zorg wordt zo 'onzichtbaar' mogelijk gemaakt en maximaal geïntegreerd in de woonwijk. De tekeningen, schema's en ontwerpschetsen tonen dan ook geen typisch zorgproject, maar een stuk stad waar zorgbehoevende mensen tussen andere mensen wonen. In 2012 tekenden we op: “De zorg wordt niet enkel onzichtbaar gemaakt. Men zou kunnen stellen dat zij tot op zekere hoogte zelfs overbodig wordt gemaakt door het wonen op zo'n manier te organiseren dat mensen beter in staat zijn om voor zichzelf en hun naasten te zorgen en in mindere mate een beroep moeten doen op professionele zorg. Dat is precies wat de stad bij uitstek kan bieden. Door het zorgproject te ontwerpen als een stadsproject, kan de zorg profiteren van de vele voordelen van het wonen in de stad. De nabijheid en diversiteit van voorzieningen en mensen maakt van de stad potentieel de meest zorgvriendelijke en de meest levensloopbestendige woonomgeving.”²

Om die onzichtbare zorg te integreren in het sociale en stedelijke weefsel, bedachten de architecten het concept van de 'verkorreling van de zorg': in plaats van de zorg te concentreren in gespecialiseerde voorzieningen, wordt ze versnipperd en verspreid over het hele stadsdeel. De verschillende woningen op de site worden zo veel mogelijk 'levensloopbestendig' en 'zorgproof' gemaakt. Dankzij een systeem van 'zwevende zorglabels' kan een woning, indien de zorgvraag van de bewoners toeneemt, een ander statuut krijgen en bijvoorbeeld het label van assistentiewoning (GAW) of woonzorgcentrum (WZC) krijgen. “Niet de bewoners worden naar de zorg gebracht, de zorg wordt naar de bewoners gebracht. Zorg wordt niet meer gedacht vanuit de zorg zelf, vanuit de dienstverlening of de dienstverlener, maar in de eerste plaats vanuit de bewoner. Goede zorg begint met goed wonen.”³

¹ Vlaams Bouwmeester, *Pilootprojecten Onzichtbare Zorg. Innoverende zorgarchitectuur*, Brussel, 2012, p. 13.

² *Ibid.*, p. 13.

³ *Ibid.*, p. 13.

Verskillende zorgpartners

De principes en ambities van het ontwerpend onderzoek waren nog enigszins abstract en 'in het luchtledige' geformuleerd. Dat kwam onder meer omdat het programma nog erg provisoir was. Op dat moment waren er immers nog geen concrete zorgpartners gevonden. In de voorbije twaalf jaar is er echter veel vooruitgang geboekt. Het regionaal ziekenhuis Sint-Trudo richtte de vzw Site Sint-Anna op met de opdracht de nodige partners te zoeken en de projectontwikkeling in goede banen te leiden. 2019 was een sleuteljaar waarin verschillende zorgpartners – Integro (woonzorgcentrum), Wiric (wonen en opvang voor mensen met een verstandelijke beperking) en Ferm (thuiszorg en dagopvang) – een samenwerkingsovereenkomst ondertekenden met vzw Site Sint-Anna. In 2021 kwamen daar ook De Hummeltjes (kinderopvang) bij. In 2020 richtten Wiric en Sint-Trudo een nieuwe vzw op om samen het lokaal dienstencentrum Buur&Berg uit te baten. In 2022 ten slotte werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten met projectontwikkelaar Kairos, die de site zal ontwikkelen. NU architectuuratelier tekende samen met Archipelago het masterplan. Voor de uitwerking kwam A20 mee aan boord. De drie architectenbureaus zullen elk een deel van de gebouwen voor hun rekening nemen.

Het plan dat anno 2024 voorligt, voorziet ongeveer een derde zorgvoorzieningen ($\pm 7.500 \text{ m}^2$) en twee derde privaat wonen ($\pm 17.000 \text{ m}^2$), met nog enkele kleine commerciële functies zoals een superette of een parafarmacie. De 135 woningen nemen uiteenlopende vormen aan: er zijn appartementen in verschillende maten, stadswoningen met tuintjes, kangoeroewoningen, enzovoort. Integro bouwt een woonzorgcentrum met 53 kamers waarvan 12 kamers voor kortverblijf, met daarboven nog eens een tiental assistentiewoningen. Voor Wiric komt er een groepswoning voor 16 mensen met een verstandelijke beperking en vier ateliers (dagopvang): een atelier voor mensen met een hogere zorgnood, een maatwerkbetrijf, een kunstatelier en een ambachtelijke bakkerij. Voor De Hummeltjes komt er een kinderdagverblijf met 36 plaatsen. Daarnaast zal ziekenhuis Sint-Trudo samen met Wiric het lokaal dienstencentrum met brasserie uitbaten. Ook Ferm Thuiszorg krijgt een plaats op de site. Het geheel is vormgegeven als een aangename en autovrije stadswijk met veel groen en verschillende pleinen en parken die de site aantakken op de omliggende wijken. Gezien het grote niveauverschil van maar liefst 8 meter is de stadswijk toegankelijk gemaakt met behulp van trappen, hellingen, publieke liften en een passerelle.

- 1 Woonzorgcentrum (Integro)
- 2 Assistentiewoningen (Integro)
- 3 Dagateliers en bakkerij (Wiric)
- 4 Buurthuis en polyvalente zalen (Wiric en vzw Site Sint-Anna)
- 5 Groepswoning (Wiric), kinderopvang (De Hummeltjes), dagopvang (Ferm Thuiszorg)
- 6 Commerciële functies
- 7 Appartementen
- 8 Stadswoningen

Datum juni 2024
Bron Publicatie Bouwmeester & Vlaanderen
Titel Pilootprojecten onzichtbare zorg (4/8)

PLAATS

**Abdijstraat, Clement Cartuyvelstraat en Stenaertberg,
3800 Sint-Truiden**

BOUWHEER

Vzw Site Sint-Anna i.s.m. de verschillende zorgpartners

ONTWERPERS

NU architectuuratelier en Archipelago (masterplan); Macobo-Stabo (technieken en stabiliteit); NU architectuuratelier, Archipelago en A20 (architectuur)

PROJECTONTWIKKELAAR

Kairos

PROGRAMMA

Woonzorgcentrum Integro (53 kamers waarvan 12 voor kortverblijf), 11 assistentiewoningen, dagopvang door Ferm Thuiszorg, lokaal dienstencentrum met polyvalente ruimtes en horeca, bakkerij en dagateliers voor personen met een beperking, 16 aangepaste verblijven voor personen met een beperking, kinderdagverblijf met 36 plaatsen, 113 meergezinswoningen (appartementen) in diverse typologieën, 11 stadswoningen, 5 buurtondersteunende commerciële ruimtes, 3 ruimtes voor commerciële dienstverlening of vrije beroepen, half-ondergrondse parking voor 250 wagens, collectieve dak- en binnentuinen

Het stadsproject Buur&Berg maakt de aansluiting met de rest van de stad.

Het plan voorziet ongeveer een derde zorgvoorzieningen en twee derde privaat wonen.

De passerelle overbruggt een hoogteverschil van maar liefst 8 meter.

Canvas voor vernieuwende zorgconcepten

De vraag is nu of de hoge ambities uit de fase van het ontwerpend onderzoek waarheid zijn geworden in de plannen die nu voorliggen. Het antwoord op deze vraag is, zoals we dadelijk zullen zien, ja én nee. Ja, omdat de ambitie om in de eerste plaats een stadswijk te bouwen waarin zorg een vanzelfsprekende en onzichtbare plaats krijgt naast het wonen, gelukt is. Nee, omdat het verhaal van de verkorreling van de zorg en de zwevende labels (vooralsnog) niet geslaagd is. Luc Vandenhoeck, projectleider van vzw Site Sint-Anna en Dirk Vanstraelen, voorzitter van vzw Site Sint-Anna en bestuurder bij Sint-Trudo, verduidelijken: "Wat we niet hebben kunnen realiseren is het verhaal van de verkorreling van de zorg en de zwevende bedden. Op papier is dat een mooi verhaal, maar op het vlak van de logistiek en de personeelsinzet bleek het geen haalbare kaart. Vooral onze woonzorgpartner Integro was bezorgd dat hun personeel in een scenario van maximale versnippering te lang onderweg zou zijn. Daarnaast is het (vooralsnog) niet mogelijk om personeel uit te wisselen tussen de verschillende zorgsectoren. Een verpleger van Wiric kan bijvoorbeeld niet ingezet worden in Integro. De 7.500 m² aan zorgfuncties liggen dan ook niet versnipperd over de site, maar zijn daarentegen sterk met elkaar geconnecteerd."

Geen verkorrelde zorg dus, maar daar staat tegenover dat het woonzorgcentrum en de andere zorgfuncties geen plaats hebben gekregen aan de rand van de stad, zoals dat vroeger vaak gebeurde, maar in het midden van de stad en ingebed in een levendige buurt. De zorg is dus al bij voorbaat stedelijk geïntegreerd. De site heeft verschillende voetpaden en pleintjes die ontmoeting op de site mogelijk maken en snelle doorsteken naar de binnenstad voorzien. De sterke doorwaadbaarheid maakt dat zorg bijna vanzelfsprekend deel wordt van de stad. Daarnaast zal de meerderheid van de private woningen en appartementen op de site zoveel mogelijk 'levensloopbestendig' ontworpen worden en aangepast aan mogelijke zorgvragen, denk aan toegankelijke badkamers, verbrede deuren, enzovoort. De zorgpartner Ferm Thuiszorg kan op termijn een cruciale rol spelen in het brengen van de zorg naar de zorgbehoevende in plaats van omgekeerd.

In het ontwerp is ook veel aandacht besteed aan het delen van ruimtes en infrastructuur. De dagateliers van Wiric zijn bijvoorbeeld gevestigd op de benedenverdieping van het woonzorgcentrum en de bewoners en omwonenden kunnen er terecht om koekjes te proeven of te kopen. Wiric en het lokaal dienstencentrum

De dagateliers van Wiric voor personen met een mentale beperking.

trum delen een grootkeuken en zullen samen de brasserie uitbaten. Ook de twee polyvalente ruimtes, een van Wiric en een van het lokaal dienstencentrum, kunnen aan elkaar geschakeld worden tot één grote polyvalente ruimte, die verhuurd kan worden aan verenigingen uit de buurt.

Ook Halewijn Lievens van NU architectuurstudio onderschrijft dit verhaal: "De verkorreling van de zorg, zoals we die tijdens het ontwerpend onderzoek hadden bedacht, hebben we moeten opgeven. Dat neemt niet weg dat we in het ontwerp zo veel

mogelijk verbindingen hebben gelegd tussen de zorgpartners. De nabijheid en het nauwe contact tussen de verschillende zorgprogramma's leiden nu al tot een hechte samenwerking en zullen zo ook als vanzelf leiden tot het delen van ruimtes tussen de zorgpartners onderling en met de buurt. Je kan het ontwerp zien als een soort canvas waarop vernieuwende zorgconcepten kunnen groeien. Ik denk dat op termijn zelfs het concept van de zwevende bedden, eenmaal de regelgeving het toelaat, op de site geïmplementeerd kan worden."

Buurthuis met polyvalente zaal.

Nieuws Regio Sport Goesting Billie Podcast

De groene binnengebieden zullen toegankelijk zijn voor iedereen. — © RR

Groen licht voor bouw van nieuwe wijk Buurt&Berg in Sint-Truiden: "Waar goed leven centraal staat"

Sint-Truiden -

De provincie Limburg heeft het licht op groen gezet voor de bouw van een nieuwe, experimentele wijk 'Buur&Berg' in het centrum van Sint-Truiden, op de fundamenteën van het oude Sint Anna Ziekenhuis. Het wordt een zorgzame buurt waar alle generaties straks terecht kunnen. De bouw van het prestigieuze project zou begin 2025 starten.

Toon Royackers en Jozef Croughs

Donderdag 4 juli 2024 om 13:36

Buur&Berg is een project van het Sint-Trudo Ziekenhuis, Integro, Wiric en Ferm Thuiszorg. Samen gaan ze de oude site tussen de Abdijstraat, Stenaertberg en Clement Cartuyvelsstraat een bijzondere nieuwe invulling geven. Waar ruim tachtig jaar lang de zwartzusters Augustinessen zorg droegen voor hun patiënten, wordt die zorgtraditie over enkele jaren weer verdergezet. "We hebben een omgevingsvergunning afgeleverd voor 113 appartementen, 11 stadswoningen, 11 assistentiewoningen, 53 zorgkamers, 16 aangepaste verblijven en dagateliers voor personen met een beperking, 5 commerciële ruimtes, 3 ruimtes voor vrije beroepen, een lokaal dienstencentrum én een crèche", somt gedeputeerde Inge Moors (CD&V) op.

Een voorstelling van hoe de nieuwe site er zal gaan uitzien.

Uniek stadsdeel

Het binnengebied wordt daarmee een totaal nieuwe wijk in het hart van Sint-Truiden. “Voor een deel zijn dat zorgwoningen. Maar er kunnen even goed jonge gezinnen komen wonen,” benadrukte projectverantwoordelijke Luc Vandenhoeck eerder al. “Het is dus niet alleen voor mensen die al echt hulpbehoevend zijn. We willen juist een mooie mix krijgen.”

“Buur&Berg streeft naar een positieve en inclusieve toekomst waar ‘goed leven’ centraal staat, op wandelafstand van de Grote Markt”

Ingrid Kempeneers (CD&V),

burgemeester Sint-Truiden

Veel gelijkaardige gemengde projecten kent Vlaanderen nog niet. Hoe we de toekomstige buurt dan het best omschrijven? “Het wordt een uniek stadsdeel,” zegt burgemeester Ingrid Kempeneers (CD&V). “Buur&Berg streeft naar een positieve en inclusieve toekomst waar ‘goed leven’ centraal staat. De verschillende bouwvolumes worden omringd door autovrije paden voor voetgangers en fietsers. De groene binnengebieden waar aandacht is voor biodiversiteit en waterbeheer zullen toegankelijk zijn voor iedereen. Aan de drie omliggende straten, komt er telkens een nieuw buurtpleintje dat rust en lucht brengt in de binnenstad. En dat alles op wandelafstand van de Grote Markt.”

Begin 2025

Nu de vergunning in orde is, kunnen de bouwplannen verder uitgewerkt worden. "De start van de commercialisatie is al voorzien voor september 2024", weet Luc Vandenhoeck. De bouw van Buur&Berg zal begin 2025 starten, om in de zomer van 2027 de eerste woningen en voorzieningen op te leveren. Organisatie Wiric, die zorg draagt voor mensen met een beperking, zal een centrale brasserie uitbaten. Ook die is straks voor iedereen toegankelijk. "De zwartzusters Augustinessen zouden er zeker ook trots op zijn", besluit gedeputeerde Moors.

Groen licht voor stadsvernieuwingsproject Buur&Berg in Sint-Truiden

Het ambitieuze stadsvernieuwingsproject Buur&Berg kreeg op 16 mei een omgevingsvergunning van de provincie Limburg. Dit project komt er op de fundamenten van het voormalige Sint-Anna Ziekenhuis in het hart van Sint-Truiden. Het is een belangrijke mijlpaal in de stedelijke ontwikkeling van de regio.

De herontwikkeling van de site begon in 2012 als een pilootproject onder de naam Onzichtbare Zorg. Vier zorgpartners (Sint-Trudo Ziekenhuis, Integro, Wiric en Ferm Thuiszorg) ondertekenden in 2019 een samenwerkingsovereenkomst om samen vorm te geven aan dit unieke woonproject in het hart van Sint-Truiden. Later vervoegden De Hummeltjes het project. In 2022 werd de volledige herbestemming van de site aan de private ontwikkelaar Kairos toevertrouwd.

Buur & Berg is een ontwikkeling van een uniek nieuw stadsdeel in het centrum van Sint-Truiden, op de locatie van het voormalige Sint-Anna Ziekenhuis. Er zal een eigentijds gemengd project worden gebouwd met een gevarieerd aanbod aan ruime, stijlvolle en duurzame woonegelegenheden en verschillende buurtondersteunende functies zoals onder meer een buurthuis, ateliers en een kinderopvang.

Omgevingsvergunning

Gedeputeerde voor ruimtelijke ordening Inge Moors (CD&V): “Na een intensieve periode waarin er een constructieve dialoog was tussen private en publieke partners, kon de deputatie een omgevingsvergunning afleveren om een bouwprogramma te realiseren bestaande uit een ondergrondse parking, 113 appartementen, 11 stadswoningen, 11 assistentiewoningen, 53 zorgkamers, 16 aangepaste verblijven voor personen met een beperking, dagateliers voor personen met een beperking, 5 commerciële ruimtes, 3 ruimtes voor vrije beroepen, een lokaal dienstencentrum én een crèche. Het projectgebied is erg centraal gelegen aan de Abdijstraat, Stenaertberg en Clement Cartuyvelsstraat in het hart van Sint-Truiden. De deputatie volgt in haar beslissing het unaniem gunstige advies van het POVC (Provinciale Omgevingsvergunning Commissie) en leverde de omgevingsvergunning af. Het positief advies van het POVC werd onderbouwd op basis van de positieve adviezen van het college van burgemeester en schepenen van Sint-Truiden en de andere betrokken diensten.”

Uniek stadsdeel

Ingrid Kempeneers, Burgemeester van Sint-Truiden : “Buur&Berg wordt een levendig onderdeel van een warme buurt waar iedereen levenslang kan wonen, werken, genieten, ... Buur&Berg gaat voor een positieve en inclusieve toekomst waar ‘goed leven’ centraal staat. De verschillende bouwvolumes van Buur&Berg zullen omringd worden door autovrije verbindingen voor voetgangers en fietsers. De site zal toegankelijk zijn voor het publiek met prachtige groene binnengebieden waar aandacht is voor biodiversiteit en waterbeheer. Aan de drie omliggende straten komt telkens een gezellig nieuw buurtpleintje dat rust en lucht brengt in de binnenstad, op wandelafstand van de Grote Markt.”

Daarnaast komt er voldoende ondergrondse parkeergelegenheid voor zowel auto's als fietsers en dit voor bewoners én bezoekers. Er wordt gebruik gemaakt van bodemenergie, wat resulteert in een milieuvriendelijk (zonder fossiele brandstoffen) en energiezuinig verwarmings- en koelingssysteem. Bewoners zullen genieten van comfortabele en toekomstbestendige woningen met beperkt maandelijks energieverbruik, lage CO² uitstoot en een positieve impact op het klimaat.

Timing

Luc Vandenhoeck, projectmanager namens de zorgpartners en Koen Janssen, projectmanager Kairos: “Met de omgevingsvergunning op zak kunnen we nu daadwerkelijk aan de slag. De start van de commercialisatie is voorzien voor september 2024. De bouw van Buur&Berg zal begin 2025 starten, om in de zomer van 2027 de eerste woningen en voorzieningen op te leveren. Wij zijn dankbaar voor de steun en samenwerking van alle betrokken partijen en kijken ernaar uit om samen te bouwen aan een buurt waar iedereen zich thuis voelt. Kortom, wij zijn zeer enthousiast over de toekomst van Buur&Berg en de positieve bijdrage die het zal leveren aan Sint-Truiden.”

Sint-Truiden - Zorg Maakt Stad

Pilootprojecten PPZ1 Gerealiseerd

Projectbeschrijving

“Geen zorgproject in de stad, maar een stuk stad waar ook zorg kan plaatsvinden”, zo klonk destijds de ambitie van het pilootproject voor de Sint-Annasite in Sint-Truiden. Vandaag, twaalf jaar later, zijn de nodige partners gevonden en liggen de plannen voor het stadsproject Buur& Berg op tafel. Als alles naar wens verloopt, kan men nog dit jaar (2024) starten met de bouwwerken.

De Sint-Annasite ligt in het hart van Sint-Truiden, op nog geen steenworp van de Grote Markt. De eigenaar van de gronden, het regionaal ziekenhuis Sint-Trudo, werd geselecteerd als Pilootproject Onzichtbare Zorg met een ambitieus voorstel om de site van zo’n 1,2 hectare groot om te vormen tot een gemengde stadswijk waar wonen en zorg op een ongedwongen en vanzelfsprekende manier met elkaar verweven zijn. Het ontwerpend onderzoek uit 2012 door THV NU-Archipelago-Macobo-Stabo legt de lat erg hoog. De zorg wordt zo ‘onzichtbaar’ mogelijk gemaakt en maximaal geïntegreerd in de woonwijk. De tekeningen, schema’s en ontwerpschetsen tonen dan ook geen typisch zorgproject, maar een stuk stad waar zorgbehoevende mensen tussen andere mensen wonen. In 2012 tekenden we op: “De zorg wordt niet enkel onzichtbaar gemaakt. Men zou kunnen stellen dat zij tot op zekere hoogte zelfs overbodig wordt gemaakt door het wonen op zo’n manier te organiseren dat mensen beter in staat zijn om voor zichzelf en hun naasten te zorgen en in mindere mate een beroep moeten doen op professionele zorg. Dat is precies wat de stad bij uitstek kan bieden. Door het zorgproject te ontwerpen als een stadsproject, kan de zorg profiteren van de vele voordelen van het wonen in de stad. De nabijheid en diversiteit van voorzieningen en mensen maakt van de stad potentieel de meest zorgvriendelijke en de meest levensloopbestendige woonomgeving.”

Om die onzichtbare zorg te integreren in het sociale en stedelijke weefsel, bedachten de architecten het concept van de ‘verkorreling van de zorg’: in plaats van de zorg te concentreren in gespecialiseerde voorzieningen, wordt ze versnipperd en verspreid over het hele stadsdeel. De verschillende woningen op de site worden zo veel mogelijk ‘levensloopbestendig’ en ‘zorgproof’ gemaakt. Dankzij een systeem van ‘zwevende zorglabels’ kan een woning, indien de zorgvraag van de bewoners toeneemt, een ander statuut krijgen en bijvoorbeeld het label van assistentiewoning (GAW) of woonzorgcentrum (WZC) krijgen.

“Niet de bewoners worden naar de zorg gebracht, de zorg wordt naar de bewoners gebracht. Zorg wordt niet meer gedacht vanuit de zorg zelf, vanuit de dienstverlening of de dienstverlener, maar in de eerste plaats vanuit de bewoner. Goede zorg begint met goed wonen.”

Je kan het ontwerp zien als een soort canvas waarop vernieuwende zorgconcepten kunnen groeien. Ik denk dat op termijn zelfs het concept van de zwevende bedden, eenmaal de regelgeving het toelaat, op de site geïmplementeerd kan worden.

Halewijn Lievens, NU architectuuratelier

Verschillende zorgpartners

De principes en ambities van het ontwerpend onderzoek waren nog enigszins abstract en ‘in het luchtledige’ geformuleerd. Dat kwam onder meer omdat het programma nog erg provisorisch was. Op dat moment waren er immers nog geen concrete zorgpartners gevonden. In de voorbije twaalf jaar is er echter veel vooruitgang geboekt. Het regionaal ziekenhuis Sint-Trudo richtte de vzw Site Sint-Anna op met de opdracht de nodige partners te zoeken en de projectontwikkeling in goede banen te leiden. 2019 was een sleuteljaar waarin verschillende zorgpartners – Integro (woonzorgcentrum), Wiric (wonen en opvang voor mensen met een verstandelijke beperking) en Ferm (thuiszorg en dagopvang) – een samenwerkingsovereenkomst ondertekenden met vzw Site Sint-Anna. In 2021 kwamen daar ook De Hummeltjes (kinderopvang) bij. In 2020 richtten Wiric en Sint-Trudo een nieuwe vzw op om samen het lokaal dienstencentrum Buur&Berg uit te baten. In 2022 ten

slotte werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten met projectontwikkelaar Kairos, die de site zal ontwikkelen. NU architectuuratelier tekende samen met Archipelago het masterplan. Voor de uitwerking kwam A20 mee aan boord. De drie architectenbureaus zullen elk een deel van de gebouwen voor hun rekening nemen.

Het plan dat anno 2024 voorligt, voorziet ongeveer een derde zorgvoorzieningen (± 7.500 m2) en twee derde privaat wonen (± 17.000 m2), met nog enkele kleine commerciële functies zoals een superette of een parafarmacie. De 135 woningen nemen uiteenlopende vormen aan: er zijn appartementen in verschillende maten, stadswoningen met tuintjes, kangoeroewoningen, enzovoort. Integro bouwt een woonzorgcentrum met 53 kamers waarvan 12 kamers voor kortverblijf, met daarboven nog eens een tiental assistentiewoningen. Voor Wiric komt er een groepswoning voor 16 mensen met een verstandelijke beperking en vier ateliers (dagopvang): een atelier voor mensen met een hogere zorgnood, een maatwerkbedrijf, een kunstatelier en een ambachtelijke bakkerij. Voor De Hummeltjes komt er een kinderdagverblijf met 36 plaatsen. Daarnaast zal ziekenhuis Sint-Trudo samen met Wiric het lokaal dienstencentrum met brasserie uitbaten. Ook Ferm Thuiszorg krijgt een plaats op de site. Het geheel is vormgegeven als een aangename en autovrije stadswijk met veel groen en verschillende pleinen en parken die de site aantakken op de omliggende wijken. Gezien het grote niveauverschil van maar liefst 8 meter is de stadswijk toegankelijk gemaakt met behulp van trappen, hellingen, publieke liften en een passerelle.

Canvas voor vernieuwende zorgconcepten

De vraag is nu of de hoge ambities uit de fase van het ontwerpend onderzoek waarheid zijn geworden in de plannen die nu voorliggen. Het antwoord op deze vraag is, zoals we dadelijk zullen zien, ja én nee. Ja, omdat de ambitie om in de eerste plaats een stadswijk te bouwen waarin zorg een vanzelfsprekende en onzichtbare plaats krijgt naast het wonen, gelukt is. Nee, omdat het verhaal van de verkorreling van de zorg en de zwevende labels (vooralsnog) niet geslaagd is. Luc Vandenhoeck, projectleider van vzw Site Sint-Anna en Dirk Vanstraelen, voorzitter van vzw Site Sint-Anna en bestuurder bij Sint-Trudo, verduidelijken: “Wat we niet hebben kunnen realiseren is het verhaal van de verkorreling van de zorg en de zwevende bedden. Op papier is dat een mooi verhaal, maar op het vlak van de logistiek en de personeelsinzet bleek het geen haalbare kaart. Vooral onze woonzorgpartner Integro was bezorgd dat hun personeel in een scenario van maximale versnippering te lang onderweg zou zijn. Daarnaast is het (vooralsnog) niet mogelijk om personeel uit te wisselen tussen de verschillende zorgsectoren. Een verpleger van Wiric kan bijvoorbeeld niet ingezet worden in Integro. De 7.500 m2 aan zorgfuncties liggen dan ook niet versnipperd over de site, maar zijn daarentegen sterk met elkaar geconnecteerd.”

Geen verkorrelde zorg dus, maar daar staat tegenover dat het woonzorgcentrum en de andere zorgfuncties geen plaats hebben gekregen aan de rand van de stad, zoals dat vroeger vaak gebeurde, maar in het midden van de stad en ingebed in een levendige buurt. De zorg is dus al bij voorbaat stedelijk geïntegreerd. De site heeft verschillende voetpaden en pleintjes die ontmoeting op de site mogelijk maken en snelle doorsteken naar de binnenstad voorzien. De sterke doorwaadbaarheid maakt dat zorg bijna vanzelfsprekend deel wordt van de stad. Daarnaast zal de meerderheid van de private woningen en appartementen op de site zoveel mogelijk ‘levensloopbestendig’ ontworpen worden en aangepast aan mogelijke zorgvragen, denk aan toegankelijke badkamers, verbrede deuren, enzovoort. De zorgpartner Ferm Thuiszorg kan op termijn een cruciale rol spelen in het brengen van de zorg naar de zorgbehoevende in plaats van omgekeerd.

In het ontwerp is ook veel aandacht besteed aan het delen van ruimtes en infrastructuur. De dagateliers van Wiric zijn bijvoorbeeld gevestigd op de benedenverdieping van het woonzorgcentrum en de bewoners en omwonenden kunnen er terecht om koekjes te proeven of te kopen. Wiric en het lokaal dienstencentrum delen een grootkeuken en zullen samen de brasserie uitbaten. Ook de twee polyvalente ruimtes, een van Wiric en een van het lokaal dienstencentrum, kunnen aan elkaar geschakeld worden tot één grote polyvalente ruimte, die verhuurd kan worden aan verenigingen uit de buurt.

Ook Halewijn Lievens van NU architectuuratelier onderschrijft dit verhaal: “De verkorreling van de zorg, zoals we die tijdens het ontwerpend onderzoek hadden bedacht, hebben we moeten opgeven. Dat neemt niet weg dat we in het ontwerp zo veel mogelijk verbindingen hebben gelegd tussen de zorgpartners. De nabijheid en het nauwe contact tussen de verschillende zorgprogramma’s leiden nu al tot een hechte samenwerking en zullen zo ook als vanzelf leiden tot het delen van ruimtes tussen de zorgpartners onderling en met de buurt. Je kan het ontwerp zien als een soort canvas waarop vernieuwende zorgconcepten kunnen groeien. Ik denk dat op termijn zelfs het concept van de zwevende bedden, eenmaal de regelgeving het toelaat, op de site geïmplementeerd kan worden.”

80 nieuwe toonbeelden van duurzaamheid

Het was in de gebouwen van bouwbedrijf Mathieu Gijbels in Oudsbergen dat 80 Limburgse bedrijven zopas het Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO) in ontvangst mochten nemen. “Deze onderscheiding benadrukt de toewijding van onze bedrijven aan duurzame ontwikkeling én hun voortrekkersrol die ze spelen in de hele regio”, zeggen Johann Leten en Cathérine Dreesen van Voka Limburg.

Kurt Meers

28 augustus, 2024

Het Voka Charter Duurzaam Ondernemen is niet alleen een certificering, maar ook een routekaart naar de bestendiging van duurzaamheid op lange termijn. Door deel te nemen aan het traject rond VCDO verbinden bedrijven zich er immers toe om jaarlijks concrete acties te ondernemen die bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties. Deze initiatieven versterken niet alleen hun eigen concurrentiepositie, maar dragen ook bij aan een betere wereld.

Catherine Dreesen, directeur Duurzaam Ondernemen bij Voka Limburg, benadrukt het belang van deze initiatieven: “Bedrijven die kiezen voor een duurzaam actieplan leggen de basis voor langdurig succes. Door hun strategieën te richten op duurzaamheid, versterken ze niet alleen hun marktpositie, maar dragen ze ook bij aan de bredere maatschappelijke doelen. Dit is essentieel in een tijd waarin duurzaamheid niet langer een optie is, maar een noodzaak.”

Center Parcs en Rezinal

Naast het VCDO-certificaat behalen 52 bedrijven uit Limburg het Unitar SDG Pionier-label van de Verenigde Naties, zeven Limburgse bedrijven mogen zich Unitar SDG-Champion noemen en twee ondernemingen (Center Parcs en Rezinal) staan zelfs op het punt om het hoogste Unitar SDG-label te ontvangen als Ambassador. Deze certificaten worden uitgereikt op 24 oktober tijdens de Voka Dag Duurzaam Ondernemen.

Datum 28 augustus 2024
Bron VOKA
Titel Tongeren wil meer wandelaars en fietsers lokken naar
Fruitspoor met zwevend Labyrint (2/2)

Charter
**Duurzaam
Ondernemen**

2024 • Laureaat

Toegekend door de evaluatiecommissie van het VCDO Limburg aan

a2o

Hasselt

Op basis van het duurzaamheidsbeleid en de acties uitgevoerd in het werkingsjaar 2023-2024 in lijn met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Toegekend op 28/8/2024 - geldig tot 28/8/2025

Johann Leten
Gedelegeerd bestuurder
Voka - KvK Limburg

Joris Vrancken
Voorzitter
Voka - KvK Limburg

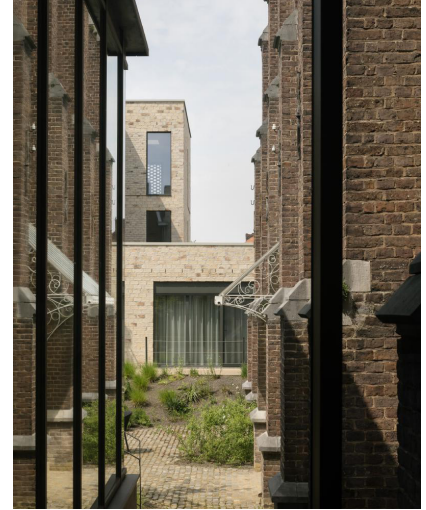
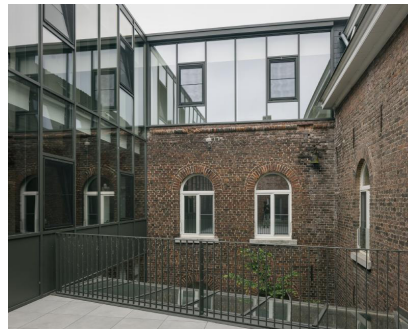
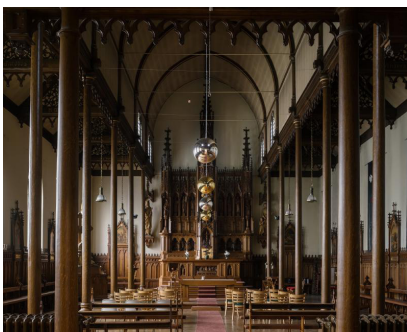
DIVISARE

A2O ARCHITECTEN

ANGELAHOF

PHOTOS BY STIJN BOLLAERT

Residential-care centre Angelahof is the redevelopment of the former Ursulines convent in Diepenbeek. This monastery has a building history dating back to 1856 and several building periods. The main building with a neo-Gothic chapel on the first floor was designed by Mathieu Christiaens and dates from 1888. Only this main building has had monument status since 2009. From the main access (Wijkstraat), the monastery looks hermetic. The concept envisages a building organisation around a central court with a new main entrance to safeguard the protected monument from rigorous alterations. The complex has been extended by two newly built wings perpendicular to the north-south oriented convent. It now comprises 44 rooms and 46 assisted living flats. The main entrance to the care centre between those wings situated at what used to be the rear of the convent. Part of the garden was kept clear of buildings and now connects to a corridor of significant places in Diepenbeek: the centre, the school, the landscape cemetery. This corridor for active transport complements the busy Wijkstraat. The new wings are materialised in a sober and light, beige-white brick architecture in keeping with the dark reddish-brown cloister. A colonnade of slender, steel columns in front of the new building carries balconies, referencing the chapel's flawlessly preserved neo-Gothic architecture. The main building with chapel was carefully preserved, from structure to furniture. Various outdoor spaces are created around the old building and the new building, which are arranged as high-quality gardens. These gardens each have a different character and assume the preservation of the existing site profile wherever possible. This creates different viewpoints - high and low - of the gardens, from the grand café, the day room and the garden paths. The entrance is marked by a monumental beech tree that will be preserved.

DIVISARE

A2O ARCHITECTEN

BISDOM

PHOTOS BY STIJN BOLLAERT

The proposal to integrate the offices of the administrative building with the bishop's residence in Hasselt offered organizational benefits and resolved several practical issues. The administrative building in the city centre of Hasselt was in urgent need of renovation due to high operating costs and outdated infrastructure.

The bishop's residence, built on the project site in 1968, was well-preserved but not optimally utilized, with a largely unused first floor. By relocating and integrating the offices into the bishop's residence, the building could be used more efficiently and synergy between the functions could be promoted.

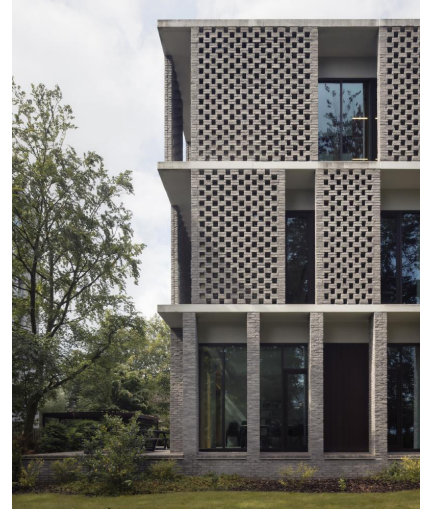
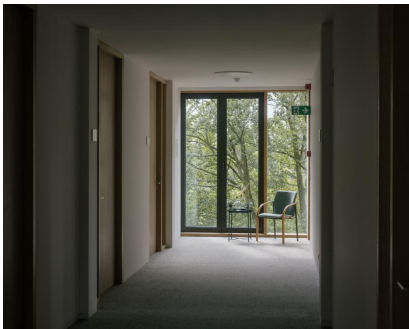
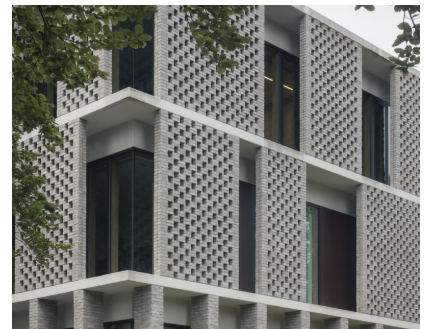
Regarding the architecture, the plan is to harmoniously connect the new construction of the administrative building with the bishop's residence. Although the new building will have three floors, compared to the two floors of the residence, the height difference will be partly offset by the slope of the site. This design ensures that the new building will be a subtle yet distinctly recognizable addition to the existing urban environment.

The connection between the new construction and the bishop's residence offers not only practical benefits but also aesthetically complements the existing building. The materials used in the new construction will respect the original elements of the residence, such as the horizontal concrete strips and light gray masonry. By repeating these elements, a sense of continuity and coherence is created.

The plan also takes the spatial context into account. The bishop's residence is located on a corner plot, next to a tall apartment building and the low-rise buildings on Generaal Lemanstraat. The new construction will provide a transition between these different building scales without significantly disrupting the street profile. The green surroundings of the bishop's residence, with its mature trees and hedges, will be preserved and provide a valuable buffer against the city's hustle and bustle.

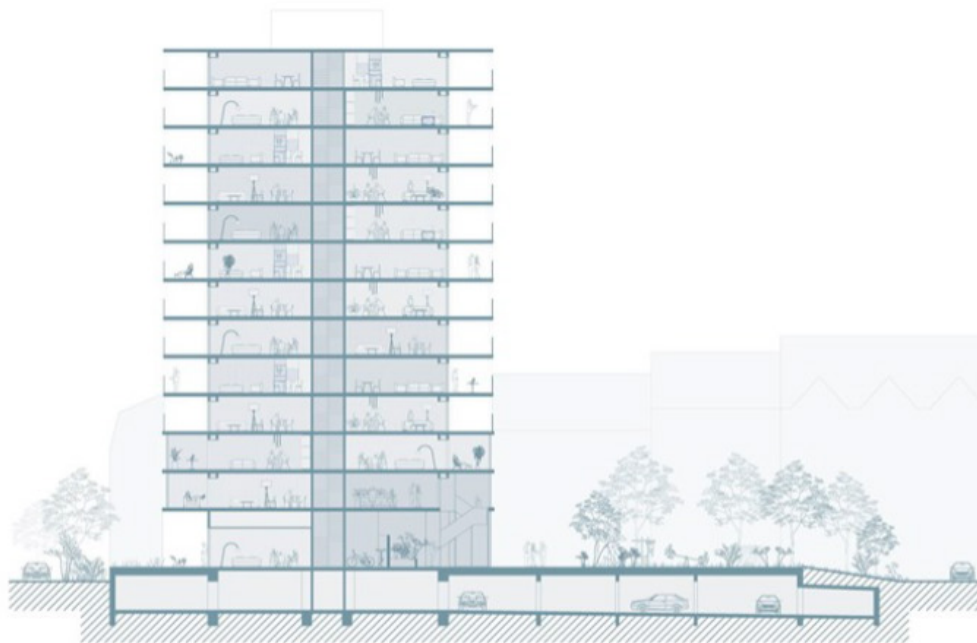
Sustainability is a core aspect of the design. The use of a geothermal heat pump combined with solar panels will drastically reduce energy consumption and prepare the building for the future. Rainwater management is also thoughtfully considered: rainwater will be reused for various purposes, further reducing the building's ecological footprint.

The redesign of the outdoor space, respecting the existing garden and trees, ensures that the natural beauty of the environment is preserved.

MULTIPLE, a2o en Ontwerpatelier Peter Jannes transformeren La Flèche tot duurzaam en kwalitatief woonicoon

 12 september 2024

Architectenbureaus **a2o**, **Ontwerpatelier Peter Jannes** en **MULTIPLE** hebben de eerste prijs gewonnen voor hun renovatieontwerp van de Flèche-site, een iconisch voorbeeld van Brusselse sociale huisvestingsarchitectuur uit de jaren 1970. Het project is strategisch gelegen binnen het Brusselse stadsraster en beoogt een vernieuwde identiteit voor de site te creëren die harmonieert met de omgeving. De renovatie zal niet alleen de leefkwaliteit van de 152 wooneenheden verbeteren, maar ook de omliggende wijk positief beïnvloeden.

De La Flèche-site beslaat ongeveer 4500 m² en omvat buitenruimtes, een speelplein, ondergrondse parkeertoegang, en voetgangersingangen naar de winkels en appartementen. Het 13 verdiepingen tellende gebouw, opgetrokken in 1972, staat op een betonnen plaat en herbergt 152 appartementen: 64 studio's (32-38 m²), 48 appartementen met 1 slaapkamer (52 m²), 20 appartementen met 2 slaapkamers (76 m²), en 21 appartementen met 3 slaapkamers (90 m²). Dankzij de oost-west oriëntatie en grote raampartijen hebben de appartementen veel natuurlijk licht.

De kelderverdieping biedt plaats aan 83 parkeerplaatsen en technische ruimten. De begane grond omvat zeven commerciële eenheden, een polyvalente zaal en een conciërgeruimte, die in de loop der jaren verschillende functies hebben gehad, waaronder een crèche, buurtcentrum, en horeca.

MEER WOONOPPERVLAKTE

De renovatie omvat het integreren van bestaande balkons in de woonruimtes, wat zorgt voor meer bruikbare oppervlakte en minder sloopafval. Daarnaast worden nieuwe terrassen toegevoegd om de buitenruimte te vergroten, en de gevel wordt grondig geïsoleerd. De hoofdentree van het gebouw wordt vernieuwd en ruimer gemaakt, terwijl twee nieuwe noodtrappen worden toegevoegd om te voldoen aan brandveiligheidseisen. De publieke ruimte rond het gebouw krijgt een groene herinrichting, met aandacht voor regenwaterbuffering.

TRANSITIE EN GROENONTWERP

De begane grond wordt getransformeerd tot een aaneengesloten groengebied dat het exterieur naadloos verbindt met het interieur. Deze overgang wordt versterkt door consistente vloeren en het gebruik van groen, dat zich uitstrekt van de openbare ruimte tot de wintertuin bij de ingang. Zonovergoten terrassen en gemeenschappelijke voorzieningen op de hoeken brengen het plein tot leven, bevorderen de betrokkenheid bij de buurt, en versterken de vitaliteit van de gemeenschap.

TERRASSEN ALS EXTRA KAMERS

Een belangrijk ontwerpprincipe in dit project is de woonkwaliteit, waarbij zowel comfort als naleving van de wettelijke normen centraal staan. Een van de innovatieve elementen is de integratie van terrassen als extra kamers, uitgevoerd in betonnen platen binnen een stalen frame. Deze terrassen dienen niet alleen als functionele ruimtes, maar ook als reflecterende elementen die het gebouw een frisse, samenhangende uitstraling geven. Hierdoor wordt de architecturale en visuele eenheid van het project verder versterkt.

"Technologie en welzijn ontmoeten elkaar": hogeschool UCLL bouwt Social Tech Hub in Hasselt

© Mine Dalemans

HASSELT -

Donderdagochtend is de eerste steen gelegd voor de UCLL-Social Tech Hub aan de Oude Luikerbaan in Hasselt. "Die komt op de campus waar vandaag alle welzijnsrichtingen gegroepeerd zijn. Zo ontmoeten technologie en welzijn elkaar", zegt Algemeen directeur Marc Vandewalle. Volgens de planning moeten de gebouwen in 2026 klaar zijn.

Dirk Jacobs

Donderdag 19 september 2024 om 12:19

"De UCLL Social Hub moet een ontmoetingsplek worden voor alle studenten op de site", zegt AD Marc Vandewalle. "Zij zullen hier samenwerken om innovatieve technologische oplossingen te ontwikkelen die direct inspelen op de uitdagingen binnen de welzijnssector."

Zo zal het gebouw er in 2026 uitzien. — © rr

Eindelijk, hoor je docent Hanne Leirs denken. "Voor ons, het welzijnsveld is technologie altijd de 'ver van mijn bed show'. Hier krijgen we de kans om dit te doorbreken en technologie in onze sector te omarmen."

Kindermishandeling

De Hub biedt al zeker plaats aan bestaande UCLL-projecten zoals Eclips, waar kennis en vaardigheden van begeleiders in de kinderopvang VR-tools krijgen die verontrustende signalen van kindermishandeling helpen opmerken. Ook Hostilia, een educatief en interactief spel dat zorgteams leert omgaan met agressie en De Woonknoop, dat daklozen en hulpverleners via podcast een stem geeft, hebben er een plek. "We gaan op zoek naar nog meer tech-partners om samen innovatieve oplossingen voor de welzijnssector te ontwikkelen", zegt Vandewalle.

© Mine Dalemans

Dat verhaal boeit ook de stichting Limburg Sterk Merk (LSM) die mee de schouders onder de Social Tech Hub zet, met een financiering van 2,6 miljoen euro van de 3,2 miljoen totale kosten. "Onze opdracht luidde dan ook een motiverende onderwijsleeromgeving op te zetten en te komen tot een structurele samenwerking met het sociaal-economische weefsel in Limburg", zegt gedeputeerde Tom Vandeput (CD&V). "Het einddoel moet zijn de opleiding te verbeteren om zo straks de zorgverlening in Limburg deskundiger en efficiënter te organiseren", zegt gouverneur Jos Lantmeeters.

Veel groen

Het nieuwe gebouw, een ontwerp van architectenbureau a2o, heeft een oppervlakte van 1.360 vierkante meter en is klaar voor de duurzaamheidseisen richting 2050. Er is een open vergaderruimte voor 100 mensen, zeven vergader- en multifunctionele ruimtes, een podcaststudio, een verduisterbare ruimte met podium, een AR studio, twee VR-ruimtes en veel groen voor buitenactiviteiten.

el je vraag

vrt nws

13°C 112 km

Zoek

De proefopstelling moet een beeld geven van wat er allemaal gaat veranderen.Foto: Matty Maes

Proefopstelling winkelstraat Pauwengraaf in Maasmechelen voorgesteld: "Meer ruimte voor vergroening en terrassen"

Op de winkelstraat Pauwengraaf in Maasmechelen is een proefopstelling gemaakt van hoe de straat vernieuwd zal worden. De Pauwengraaf is zijn oude charmes verloren en de vernieuwing moet daar verandering in brengen met onder andere meer groen. Voorbijgangers mogen vandaag hun mening geven over de proefopstelling. "Die input nemen we mee naar de voorstelling aan het schepencollege", klinkt het.

radio 2, Yente Van der Sande

za 21 sep 15:27

Er wordt al 10 jaar lang gepraat over de vernieuwing van de winkelstraat Pauwengraaf in Maasmechelen. Door de jaren heen is dé winkelstraat van Eisden zijn oude charmes verloren en is er veel lege ruimte. Vandaag is er voor het eerst een proefopstelling voorgesteld. Die moet de inwoners en handelaars een beeld geven van hoe de vernieuwing eruit zal zien.

"Wij hebben geprobeerd om de toekomstige situatie zo goed mogelijk voor te stellen", zegt Joep Verheijen van architectenbureau A2O. "We maken in het plan meer ruimte voor groen, terrassen en voetgangers zodat de straat weer gezellig wordt om door te wandelen. Momenteel neemt het verkeer heel veel ruimte in beslag en dat maakt het ook niet aangenaam voor fietsers en voetgangers. Dat willen we veranderen met een nieuw stratenprofiel. Zo hopen we ook dat er meer handelaars naar de straat komen en dat we de Pauwengraaf weer de oude allures kunnen geven."

Fietsstraat en flexibele ruimtes

De grootste aanpassing die het architectenbureau voorstelt, is de omvorming tot fietsstraat. Dat wil zeggen dat auto's maximaal 30 kilometer per uur mogen rijden en achter de fietsers moeten blijven rijden. "Daardoor zal het verkeer vertragen en zo kunnen we meer ruimte creëren voor vergroening", legt Verheijen uit.

el je vraag

vrt nws

13°C 112 km

Zoek

In het plan van het architectenbureau zal het ook makkelijker zijn om de straat aan te passen naar de toekomst toe. "Stel: we hebben ruimte voorzien voor een terras en dat verdwijnt in de toekomst. Dan kunnen we daar de stenen wegnemen en plaats maken voor vergroening. Andersom kan dat ook, dus het wordt een flexibele straat. Vroeger stond alles vast door de knikken in de weg, maar dat willen wij veranderen."

Dit is hoe de Pauwengraaf er momenteel uitziet.Foto: Matty Maes

De plannen van het architectenbureau komen niet uit het niets. Er is een jaar lang overlegd met zowel inwoners als lokale handelaars. Dat is samengegoten in het masterplan. En ook vandaag wordt er opnieuw gevraagd naar de mening van de passanten.

"We hebben al heel veel input gekregen. Sommige mensen willen nog meer ruimte voor groen, anderen zijn er dan weer minder voor. Ook over de toegankelijkheid waren er uiteenlopende meningen. Dat is ook wat we wilden. Die input nemen we mee naar de voorstelling aan het schepencollege eind deze maand", klinkt het nog.

Het dossier sleept al lang aan en het is erg dat het zo lang moest duren

Schepen Herbert Coox (Open VLD)

De gemeente heeft voor het totale project 3 miljoen euro uitgetrokken.

"We hopen om binnen een jaar te kunnen starten met de vernieuwing", zegt schepen Herbert Coox (Open VLD). "Het dossier sleept al lang aan en het is erg dat het zo lang moest duren. In Maasmechelen is dit de straat waar het al het langst geleden is dat er nog vernieuwingen werden uitgevoerd, dus het wordt de hoogste tijd."

De schepen gaat ervan uit dat de werken zo'n 9 maanden zullen duren.

Bouw van nieuw administratief centrum gaat van start met eerste spadesteek: “Van een zot idee naar een waardevol project”

Op een spandoek werd ook de nieuwe naam bekendgemaakt: De Meent. — © Marc Peeters

OLEN -

Arlette Baelus, een leerkracht uit Olen, mocht dinsdagnamiddag de symbolische eerste schop in de grond steken voor de bouw van het nieuw administratief centrum in haar woonplaats. Het gebouw komt op de site van de kerk van O.-L.-V.-Olen en moet een ontmoetingsplaats worden voor de Olenaar.

Marc Peeters

Dinsdag 1 oktober 2024 om 16:59

Ook de naam werd tijdens het startmoment onthuld. “Het nieuw administratief centrum krijgt de naam ‘De Meent’ en zal in het voorjaar van 2026 de deuren openen. De naam werd gekozen na een inspraaksronde waarbij onder meer de heemkring De Linde advies mocht geven.

“De Meent is een oude naam voor gemeentegronen die gebruikt kunnen worden door de hele gemeenschap”, leggen burgemeester en schepenen uit. “Dat geldt ook zo voor het nieuw administratief centrum. De Meent wordt een plaats van en voor de Olenaar. We voorzien bijvoorbeeld multi-inzetbare ruimtes waar verenigingen na sluitingstijd kunnen vergaderen en ook de tuin van de voormalige pastorie wordt publiek domein.”

De schoppen gaan de grond in, maar straks neemt de graafkraan het over. — © Marc Peeters
Het verhaal van De Meent startte ruim acht jaar geleden toen de kerkelijke overheden beslisten dat drie kerken behouden in Olen niet langer haalbaar was. De kerk van Onze-Lieve-Vrouw Olen kreeg het verdict ontwijding. “Een belangrijk gebouw dat leeg komt te staan”, vertelt burgemeester Seppe Bouquillon (CD&V). “Er moest een nieuwe toekomst voor gezocht worden. Van de kerk een bibliotheek maken en koppelen aan een nieuw administratief centrum was toen nog een zot idee, maar ondertussen is dat een zeer waardevol project geworden.”

“De Meent wordt een plaats van en voor de Olenaar. We voorzien bijvoorbeeld multi-inzetbare ruimtes waar verenigingen na sluitingstijd kunnen vergaderen en ook de tuin van de voormalige pastorie wordt publiek domein”

Seppe Bouquillon
Burgemeester

Dat een inwoner van Olen, Arlette is leerkracht aan de basisschool De Kriebel, samen met het voltallige schepencollege het startschot mocht geven voor de bouw van het nieuw administratief centrum is niet toevallig gekozen. Het wordt immers een gemeenschapshuis nabij en op maat van de Olenaar. Inwoners kunnen er binnenkort terecht voor alle administratieve zaken zoals de aanvraag van een rijbewijs, een vergunningsaanvraag of sociale en financiële hulp. Daarnaast kunnen zij er culturele activiteiten bijwonen, een boek lezen of bijpraten met andere Olenaars.

Kerk en administratief centrum sluiten straks op elkaar aan. — © a2o – ontwerpatelier peter Jannes.
11,8 miljoen euro

De bouw van De Meent is in handen van Brebuild. De werken zullen naar verwachting anderhalf jaar duren, met een geplande oplevering in het voorjaar van 2026. De totale kostprijs wordt geraamd op 11,8 miljoen euro, btw inbegrepen. De provincie helpt een handje met een Kerkplus-subsidie van 250.000 euro.

“Vanuit provincie Antwerpen stimuleren we dat kerken een herbestemming krijgen zoals hier in Olen”, zegt gedeputeerde Kathleen Helsen, die bevoegd is voor kerkenbeleid. “We houden rekening met de erfgoedwaarde, de architectuur en de staat van het gebouw. Daarnaast is het ook belangrijk dat de bestemming aansluit bij de noden van de buurt. Voor Olen zijn die voorwaarden voldaan, daarom investeerden we 250.000 euro. Samen slagen we erin om gebouwen met een verleden klaar te maken als ontmoetingsplaats voor de toekomst.”

Duurzame uitbreiding Truiense bedrijf weerspiegelt focus op innovatie en verantwoord ondernemen (a2o architecten)

 14 oktober 2024

Globachem is een familiebedrijf dat zich heeft gepositioneerd als een belangrijke speler op de Europese markt voor gewasbescherming. Sinds de aanwerving van hun eerste werknemer in 2003 is het bedrijf uitgegroeid tot een organisatie met meer dan 100 medewerkers. Door deze groei werd het noodzakelijk hun kantoor in Sint-Truiden, dat oorspronkelijk plaats bood aan ongeveer 70 mensen, uit te breiden. In plaats van te kiezen voor een nieuw gebouw op een andere locatie, besloot Globachem te investeren in een uitbreiding van hun bestaande kantoor om ruimte te besparen en de ecologische impact te beperken. Het bedrijf ging daarvoor in zee met **a2o architecten**.

Het ontwerp van de uitbreiding benut de beschikbare ruimte optimaal. Het nieuwe volume, in de vorm van een balk, is boven en naast het bestaande kantoorgebouw geplaatst en wordt ondersteund door betonnen kolommen. Deze oplossing maakt een efficiënte uitbreiding mogelijk zonder de noodzaak van een geheel nieuw gebouw op een andere locatie. De gevel van het nieuwe deel, uitgevoerd in een combinatie van glas en geborsteld aluminium, zorgt voor een moderne uitstraling die naadloos aansluit bij de bestaande structuur.

Door binnen de huidige locatie uit te breiden, bespaart Globachem niet alleen ruimte, maar versterkt het ook hun marktpositie en onderstreept het hun inzet voor duurzaamheid en verantwoorde groei. Het nieuwe kantoor biedt niet alleen plaats aan meer medewerkers, maar weerspiegelt ook hun kernwaarden van innovatie en efficiënt gebruik van hulpbronnen.

Bijdrage van Marijn van de Weijer

Marijn van de Weijer

researcher and lecturer in architecture and urbanism
1 mnd

...

Geniaal Groen Blauw

Aflevering 1: Hortillonnages en Parc Saint-Pierre, Amiens (FR)

De Noord-Franse stad [Amiens Métropole](#) toont hoe landschap, traditie en erfgoed samen bijdragen aan klimaatadaptatie, als je er maar zuinig op bent. Hier is een groen-blauw netwerk met wortels in de 12e eeuw bewaard gebleven, de [hortillonnages d'Amiens](#), goed herkenbaar op oude kaarten van de stad. Ontstaan in een moeras, zijn er tuinen opgehoogd en kanalen uitgediept ten behoeve van voedselproductie. De Hortillonnages zijn verbonden met het historische stadscentrum door het Parc Saint-Pierre. Dit park is in 1992-1995 ontworpen door [Osty et associés](#). In het park wordt het thema van blauw en groen doorgezet: De armen van de Somme en de grote vijver staan centraal in het ontwerp. In verschillende landschapskamers komen de Amiénois om te sporten, spelen en ontspannen op een steenworp van de historische kathedraal.

Beelden: fotografie ©Arnauld Duboys Fresney, plantekening © [Osty et associés](#), overgenomen met permissie van <https://lnkd.in/esgsxtnm>. Historische kaart: Ch. Pinsard (1900), bron: [Archives départementales de la Somme](#), <https://lnkd.in/eRCu-7uB>. Zie ook: https://lnkd.in/esP_FUNn

Over 'Geniaal Groen Blauw'

Hoe wapenen we onze omgeving tegen de gevolgen van de klimaatverandering? In het kader van de Green Deal Klimaatbestendige Omgeving brengen [Marijn van de Weijer \(a2o\)](#), [Bart Bleys \(Buildwise\)](#), [Regis Verplaetse \(UR architects\)](#), [Sven Augusteyns \(OMGEVING\)](#), [Geertrui Goyens \(BUUR Part of Sweco\)](#) en [Guillaume Van Parys \(SBE\)](#) elke week om beurt een interessant project onder de aandacht dat een mooi voorbeeld vormt van een klimaatbestendige inrichting van onze omgeving.

De [Green Deal Klimaatbestendige Omgeving](#), een initiatief van de [Vlaamse overheid](#) dat wordt gecoördineerd door het [Departement Omgeving](#) en de [Vlaamse Milieumaatschappij](#), mobiliseert een breed stakeholdersnetwerk om onze leefomgeving klimaatbestendiger te maken.

Meer informatie over de Green Deal vind je op de website <https://lnkd.in/ezfi4K36> en de LinkedIn-pagina <https://lnkd.in/e6PYJQfv>

Tweede keer goede keer: na intensief participatietraject wordt Hof ter Dorpe toonbeeld van dorpsversterking en buurtintegratie (a2o architecten)

📅 04 november 2024

De realisatie van woonproject Hof ter Dorpe in Oud-Turnhout verliep niet van een leien dakje. Toen bleek dat de eerste plannen onvoldoende draagvlak hadden, besloot projectontwikkelaar [Van Roey Vastgoed](#) om samen met [a2o architecten](#) het project grondig te herzien en beter af te stemmen op de buurt. In de lente van 2022 werd groen licht gegeven voor de bouw van 40 appartementen, 4 woningen en twee commerciële ruimtes, een initiatief dat de lat hoger legt voor toekomstgericht en duurzaam wonen in de Kempense gemeente. De echte meerwaarde van Hof ter Dorpe? De nadruk op buurtparticipatie, waarbij de betrokkenheid van omwonenden en zorgvuldige integratie centraal stonden. Het resultaat is een groene, kwalitatieve leefomgeving die ook de lokale middenstand versterkt.

Het woonproject Hof ter Dorpe is door a2o architecten zorgvuldig ontworpen om uiteenlopende behoeften in balans te brengen en tegelijk het karakter en de functionaliteit van de gemeenschap te versterken. Centraal in deze visie staat een nieuw voetgangers- en fietspad dat het dorpsplein verbindt met de Kapelstraat, wat een levendig knooppunt voor sociale interactie creëert. Aan de kant van het dorp sluit de ontwikkeling naadloos aan op het lokale fietsnetwerk, het openbaar vervoer en de voorzieningen, waarmee de focus ligt op niet-gemotoriseerd verkeer en het bevorderen van een duurzamere, meer verbonden gemeenschap.

MAXIMALE ZUIDELIJKE BLOOTSTELLING

Een opvallend kenmerk is het privépark, dat bewoners een rustige, groene ruimte biedt en het waardevolle groen in de omgeving behoudt. Dit park draagt niet alleen bij aan de visuele aantrekkingskracht voor omwonenden en bezoekers van het dorpsplein, maar opent het momenteel private binnengebied gedeeltelijk, wat de toegankelijkheid vergroot en interactie met de gemeenschap stimuleert.

Op stedenbouwkundig niveau voegt het project zich harmonieus in het dorpskarakter. De volumes van het gebouw sluiten aan bij de omliggende structuren en de gevel weerspiegelt het verticale ritme van de omtrek van het plein. De ruimtes op de begane grond zijn bestemd voor gemeenschapsfuncties, waardoor het stedelijk weefsel wordt versterkt en de sociale cohesie binnen het projectgebied toeneemt. De oriëntatie van de gebouwen is gericht op maximale zuidelijke blootstelling, wat zorgt voor kwalitatieve groene buitenruimtes, terwijl voldoende afstand wordt gehouden tot omliggende eigendommen om de impact op de omgeving te minimaliseren.

VERSTERKING DORPELIJK KARAKTER

Bij de constructie was compactheid een prioriteit, wat bijdraagt aan efficiëntie en duurzaamheid. Door de kleinere voetafdruk ontstaat er meer open, groene ruimte, en wordt het bouwvolume centraal op het terrein geconcentreerd, waardoor de impact op de burens wordt verminderd.

Al met al beoogt het project het karakter van het dorp te versterken en tegemoet te komen aan de behoeften van huidige en toekomstige bewoners. Door groene ruimten te behouden, de toegankelijkheid te verbeteren en het dorpse weefsel naadloos te integreren, wil dit project een positieve en duurzame bijdrage leveren aan de gemeenschap.

[Home](#) [NIEUWS](#) [SPORT](#) [PROGRAMMA'S](#) [DOE MEE](#) [INFO](#) [REIZEN](#) [Weather](#) [Search](#)

09/11/2024 - 07:00

ARCHITECTUUR: Globachem

[Architectuur](#) [Globachem](#) [Sint-Truiden](#) [Wonen](#)

[Facebook](#) [Twitter](#) [Google+](#) [LinkedIn](#) [Email](#) [Embed](#)

Globachem is een internationaal actief, agrochemisch familiebedrijf. Ze zijn niet alleen een wereldspeler, ook hun gebouw is een architecturaal pareltje.

Bijdrage van Green Deal Klimaatbestendige Omgeving

Green Deal Klimaatbestendige Omgeving

964 volgers
2 w

Project in de kijker: Ruimtelijke visie Dommelvallei Pelt

Door de fusie van Overpelt en Neerpelt naar de **Gemeente Pelt** vormt de Dommelvallei niet langer de grens tussen twee gemeentes, maar eerder het groene hart van de nieuwe fusiegemeente. Meteen ontstond ook de mogelijkheid om de vallei voor het eerst integraal te benaderen in het ruimtelijk beleid.

De studie 'Dommelvallei Visie Pelt' heeft daarom als doelstelling om de Dommelvallei te verankeren in het hart van de gemeente Pelt. Thematische visiekaarten geven daarbij de brede potentie van de Dommelvallei weer als een koele verblijfsruimte in de zomer, een groene verbinding voor langzaam verkeer, een klimaatrobuust landschap, een waterbuffer tijdens hevige regenval en een ontmoetingsruimte op maat van Pelt.

De studie zet o.a. in op deze klimaatbestendige principes:

- ✓ Vernatten van veengebieden in de vallei
- ✓ Introductie en herstel van alluviale landschapselementen in de vallei
- ✓ Oplossen van hydrologische knelpunten (vernauwingen in de vallei)
- ✓ Vrijwaren van bebouwing in de open valleigebieden
- ✓ Ontharden waar mogelijk

Meer info: <https://lnkd.in/euACWjmq>

Ingediend door Joep Verheijen van **a2o** field bij de focusgroep 'Sponssteden'

De Green Deal Klimaatbestendige Omgeving, een initiatief van de **Vlaamse overheid** dat wordt gecoördineerd door het **Departement Omgeving** en de **Vlaamse Milieumaatschappij**, mobiliseert een breed stakeholdersnetwerk om onze leefomgeving klimaatbestendiger te maken. De focusgroep 'Sponssteden' onder leiding van **Natuurpunt** wil natte natuur in stedelijke omgevingen inzetten als oplossing voor klimaatrobuuste steden.

**#greendealsvlaanderen #klimaatbestendigeomgeving #klimaatverandering
#sponssteden**

Nieuws Regio Sport Goesting Billie Podcast

Renovatie Viio Borgloon na tien jaar helemaal klaar: "Vanaf volgend schooljaar ook 1B"

Borgloon - Viio Borgloon heeft vrijdag de gerenoveerde gebouwen officieel geopend. In totaal werd de voorbije tien jaar 6,5 miljoen euro geïnvesteerd in de vernieuwing van de daken, kapel, refter en gevels van de school.

Vrijdag 15 november 2024 om 21:38

Het voormalige College van Borgloon heeft een ware metamorfose ondergaan. In 2013 werden de garages voor de inwonende priesters en de breviergang gesloopt. In 2014 werd blok C ging gerenoveerd en kwam er een nieuwe inkomhal. "Het vroegere internaat, het 'Klein Turijn', stond al jaren leeg. Dit hoofdgebouw belemmerde het zicht op de school. Het had een symbolische waarde voor de omgeving, maar na veel overleg met het schoolbestuur, is het in 2019 toch gesloopt", vertelde directeur Rik Bollen.

Open voor Lonenaars

De zijgevel van de kapel van het internaat kreeg een enorme glaspartij die uitkijkt op de Tongersesteenweg. De kapel werd gerenoveerd en ingericht als polyvalente ruimte en sportzaal. De refter van het internaat kreeg een glaspartij naar de speelplaats en is omgevormd tot een moderne ontmoetingsruimte. Beide nieuwe zijgevels werden verbonden met een gaanderij. Deze twee lokalen worden na de schooluren opengesteld voor de inwoners van Borgloon.

© Karel Hemerijckx

Verder werden bijna alle daken van de campus vernieuwd en geïsoleerd. Het buitenschrijnwerk werd vervangen. Alle klaslokalen en werkruimtes zijn aangepakt met nieuwe plafonds en ook nieuwe netwerkkabels voor de ICT-toepassingen. En overal kwam er led-verlichting. "Bij de renovatiewerken zijn licht, geluid en beveiliging belangrijke aandachtspunten geweest. De werken hebben vertraging opgelopen. Ik heb vaak gezegd: 'Het gaat wat traag, het komt in orde en het gaat er heel mooi uitzien'", wist de directeur.

Nu de gebouwen helemaal in orde zijn, breidt de school ook het studieaanbod uit. "Er is een aanvraag ingediend voor een afdeling 'Sportwetenschappen' en volgend schooljaar wordt er gestart met een 1B voor leerlingen zonder een getuigschrift lager onderwijs.

BADZAAL OP POTEN WORDT SCHOOLGEBOUW OP ERFGOEDSITE

Architecten *a2o-architecten*
Fotografie Stijn Bollaert

Het *Memorandum Onroerend Erfgoed 2024*, uitgegeven door de Vlaamse overheid, stelt: 'Begeestering is de brandstof voor erfgoedzorg. Erfgoed maakt inherent deel uit van onze leefomgeving, heeft het potentieel om emotie op te wekken en te zorgen voor ontmoeting. Het is een bron van positieve dynamiek. Maar begeestering is een menselijke eigenschap. Het zijn mensen die beslissen om erfgoed door te geven aan de toekomst. Voor ieder individu, voor elke groep kunnen de beweegredenen hiervoor anders zijn en doorheen de tijd evolueren. Als dusdanig vergt erfgoed ook kennis en duiding. Mensen, kennis en duiding moeten daarom een uitgangspunt zijn van een actueel erfgoedbeleid.'

Het lijkt wel een inleidende tekst over project *KABO* in Beringen, waarin de waarden uiteengezet worden die *a2o* hanteerde om het vorm te geven.

Synergie met stedelijk weefsel

Het project kadert in de uitbreiding van het stedelijk weefsel van *Beringen-Mijn*. Via een beperkte wedstrijd werd de opdracht 'Transformatie van een voormalige badzaal/vestiairruimte naar een schoolgebouw' (project *KABO Beringen*) aan *a2o-architecten* gegund in een samenwerking met *a.a.c. architecture*.

De directie van de twee scholen – een kleuter- en lagere school – had de locatie gevonden op de grootste erfgoedsite van Vlaanderen. De organisatie van een scholencomplex op die plek voegt met een 'overdagactiviteit' een nieuwe laag toe aan de functies op de site: ze creëert synergieën met de aanwezige stedelijke functies wonen, werken, recreatie en winkelen. Het helpt de voormalige site intenser deel te laten uitmaken van het sociale en economische weefsel van de stad. Bovendien brengt het project kinderen en jongeren in nauw contact met levend historisch erfgoed.

Overmaat

De gevel van het beschermde gebouw was eerder al gerenoveerd om bouwkundige schade te voorkomen. Zo'n situatie is uniek en betekende naast het overmaatse volume van het gebouw een extra uitdaging voor de ontwerpers. Twee scholen, een gymzaal en een kinderopvang organiseren in een gebouw dat 'op betonnen

poten staat' en hoge verdiepingen combineert met een grote bouwdiepte, was een complexe ontwerpvrage. De architecten vonden antwoorden in de zuivere expressie en de heldere en eenvoudige structuur van het gebouw. Het beton was gelukkig van goede kwaliteit.

Ingrepen

Dankzij het immense bestaande volume kon afgeweken worden van de strikte oppervlakenormen. Een paar chirurgische structurele en architecturale ingrepen om de bestaande kwaliteiten te maximaliseren werden aangevuld met enkele subtiele toevoegingen. Het resultaat is een hedendaags, goed functionerend schoolgebouw met respect voor de gebruikers en de erfgoedomgeving.

Afgraven buitenruimte

De bestaande overdekte buitenruimte op het gelijkvloerse niveau was niet hoog genoeg om er klaslokalen in onder te brengen. Bovendien vonden de ontwerpers de inplanting van de kleuterschool op de verdieping geen goed idee. Daarom werd beslist het terrein onder het gebouw uit te graven en de kleuterschool daar onder te brengen. Er verzezen elf kleuterklassen in een combinatie van zichtmetselwerk, beton en houten wanden.

Zowel vooraan als achteraan staat het nieuwe volume teruggetrokken ten aanzien van de verdieping, zodat er vooraan een droge passage ontstaat en achteraan een overdekte speelplaats, waar de oude treinsporen nog zichtbaar zijn. Die twee buitenruimtes doen ook dienst als horizontale circulatie, wat lange interne gangen voorkomt, wat dan weer de binnenruimte optimaliseert. De toevoeging van hoogte creëerde nog extra vierkante meters bruikbare oppervlakte. Het geeft het bouwprogramma zuurstof en biedt een grote ruimtelijke meerwaarde.

Creatie van vides

Daarnaast werden delen van de bestaande betonvloer boven het gelijkvloerse niveau weggeknijpt. Zo ontstaan er aan de (speel)pleingevel grote overdekte vides, die zorgen voor meer ruimtelijkheid, visuele contacten en interactie tussen de verdiepingen. De bestaande structuur wordt nog explicieter en via de grote raampartijen van de gevel en de vides treedt het daglicht binnen tot diep in de klaslokalen van de lagere school op de verdieping. De nieuwe houten en betonnen elementen contrasteren enerzijds met de oude kolommen en wanden, anderzijds zorgen ze voor visuele rust. De zestien lagereschoolklassen worden geclusterd rond polyvalente, zigzaggende circulatieruimtes. Er ontstaat een klein stadje met gezellige steegjes en verborgen hoekjes waar kinderen even kunnen vertoeven om te spelen, te rusten of samen werkjes te maken.

Energetische vraagstukken

Bij de herinrichting van de eerste verdieping kwamen moeilijke energetische vraagstukken naar boven, die inherent verbonden zijn aan de reconversie van erfgoed. De architecten opteerden voor een volledig nieuwe, geïsoleerde binnenbouwschil, inclusief 'achterzetramen' en vloerisolatie.

Podiumtrap

Nog een weloverwogen toevoeging in de grootste centraal gelegen vide is de grote, monumentale betonnen 'podiumtrap'. Hij brengt structuur in het gebouw, maar fungeert evengoed als tribune tijdens proclamaties en/of schoolvoorstellingen, of als zitplaats wanneer er buitenlessen georganiseerd worden. Bij de inplanting van de trap hielden de ontwerpers rekening met eventuele toekomstige functionele heroriëntaties van het gebouw.

De buitenruimte, een speelse afwisseling van valgrind en gras, kwam tot stand in samenspraak met een landschapsarchitect. De afsluiting kreeg de vorm van paal-en-draad als verwijzing naar het industriële karakter van de site. De oude sporen, wissels en enkele beschermde seinen versterken die band met het verleden nog.

Circulariteit revisited

Misschien ligt de echte toekomst van de circulaire gedachte in het doorgeven van erfgoed aan de volgende generaties, zoals het in het *Memorandum* beschreven werd. De bouwsector is milieubelastend en het meest ecologische gebouw is volgens onze eerste Vlaams Bouwmeester bOb Van Reeth 'het gebouw dat niet gebouwd wordt'. Reconversie en transformatie van het bestaande patrimonium kunnen de impact op het milieu drastisch inperken. Met project *KABO-Beringen* bewijst a2o dat, als je het bestaande maximaliseert en het aantal nieuwe elementen minimaliseert, dit leidt tot innoverende en boeiende architectuur. Authentieke componenten begrijpen en leesbaar maken, elementen, structuren en gebouwen analytisch interpreteren als een opeenstapeling van verschillende esthetische, technische en constructieve lagen is een perfect uitgangspunt om gebouwen te heroriënteren. En dat is wat a2o in dit project beheerst heeft toegepast.

a2o HASSELT

Adres: Vissersstraat 2 – zijde kanaal, B-3500 Hasselt
Telefoon: 011 26 03 30

a2o BRUSSELS

Adres: Zaterdagplein 9 – eerste verdieping, B-1000 Brussel
Telefoon: 02 321 00 01

Website: a2o-architecten.be
E-mail: info@a2o.be
Instagram: [@a2o_arch](https://www.instagram.com/a2o_arch)

↑ 74

173

Timelab is conceived as a place where new systems of local production and consumption can be tested and implemented. The design of the project was aimed at reactivating a deserted industrial site as a productive space.

Arthouse Timelab

- › Ghent, Belgium
2019/2020-2021
Culture · 1,692m² · 503€/m²
- › a2o
Luc Vanmuysen, Jo Berben, Ingrid Mees, Bart Hoylaerts, Stefaan Evers, Wout Sorgeloos, Killian Nekeman, Jonas Knapen, Frédérique Hermans
Timelab (Mixed)
© Stijn Bollaert

VOORAF

LEF – Durven met Limburgs Erfgoed staat voor innovatief omgaan met erfgoed. In dit magazine staan telkens een aantal van die prachtige projecten centraal. De twaalfde editie van LEF valt net samen met uw twaalfde jaar als gedeputeerde van Erfgoed. En er komen voor u nog vier boeiende erfgoedjaren bij. Een mooi moment om even terug te blikken. Als u terugkijkt op de voorbije twee legislaturen als gedeputeerde van Erfgoed, wat is u dan het meest bijgebleven?

Ter gelegenheid van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog lanceerden we binnen 'Limburg 1914-1918 - Kleine verhalen in een Groote Oorlog' verschillende grote participatieve projecten, waarbij we geprobeerd hebben om elke Limburger te bereiken en te betrekken. Ze kregen internationaal ook veel weerklank. Zo heeft bijvoorbeeld elk van de toenmalige 44 Limburgse gemeenten meegewerkt aan het participatieve project rond de Helmen, die nu permanent in Halen te bewonderen zijn. Daarnaast moet ik ook denken aan het online-platform 'Onder de Radar', waarbij we aan de hand van oude luchtfoto's op zoek gingen naar sporen en verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Dat is een mooi voorbeeld van een prachtig en innovatief project gericht op de lokale erfgoedgemeenschappen. We ontvingen de afgelopen vier jaar in totaal meer dan 1600 inzendingen, verspreid over alle Limburgse gemeenten. Het draagvlak vergroten rond erfgoed,

dat blijft een van onze grote ambities. Tot slot hebben we tijdens een langlopende restauratiecampagne maar liefst 124 huisjes in het Openluchtmuseum Bokrijk onder handen genomen en gerestaureerd. Daarmee hebben we het museum klaargestoomd voor de toekomst. **Mensen warm maken voor erfgoed begint vaak ook met mooie projecten waaronder de provincie haar schouders kan zetten? Het nieuwe beleavingscentrum 'GRAAF' over de graven van Loon is zo'n nieuwe parel die een belangrijke episode op een moderne en aantrekkelijke manier vertelt.**

Inderdaad, via de realisatie van dit beleavingscentrum is het rijke Limburgse verleden van het graafschap

Loon ontsloten voor het brede publiek. Het graafschap Loon ontstond in onze streken rond het jaar 1000. De eerste graven van Loon konden enkele oudere versnipperde gebieden in Haspengouw en de Kempen samenvoegen en werden zo nieuwe sterke regionale spelers. Het beleavingscentrum brengt op een toegankelijke manier dat verhaal dat iedere Limburger, jong en oud, zou moeten kennen. Daarom werd ook een kinder- (6-12 jaar) en jongerenparcours (12-18 jaar) uitgewerkt. Omdat in Graaf alle belangrijke Loonse steden in Limburg aan bod komen, ben ik ervan overtuigd dat het beleavingscentrum een belangrijke toegangspoort is die bezoekers warm maakt om verder op ontdekking te gaan in Limburg en kennis te maken met het rijke verleden van onze provincie.

Igor Philtjens, gedeputeerde van Erfgoed

© NICK HANNES

LEF

DURVEN MET LIMBURGS ERFGOED

ERFGOED

COLOFON

De deputatie van de provincieraad van Limburg: Jos Lantmeeters, gouverneur-voorzitter; Inge Moors, Laura Olaerts, Igor Philtjens en Tom Vandeput, gedeputeerden en Wim Schoepen, provinciegriffier **Tekst:** Katelijne Beerten, Peter Bloemen, Sandro Claes, Carolien Goeleven, Kes Philipsen, Betty Simon en Pauline Van Dun
Realisatie: f-twee bladenmakers - afdeling Erfgoed - Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed, provincie Limburg (Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt)
Drukwerk: Antilope De Bie Printing, Nijverheidsstraat 6, 2570 Duffel • **Papier:** 100% gerecycleerd • **Oplage:** 5500 exemplaren
Verantwoordelijke uitgever: Sandro Claes, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt • **Website:** www.pcce.be
'LEF - Durven met Limburgs Erfgoed' verschijnt twee keer per jaar

Datum december 2024
Bron Lef, nr. 12, p. 1 - 2, 45
Titel Erfgoed Limburg (3/3)

Het Stroopplein in Borgloon

Oorlogsmuseum Winter 1944 in Gingelom

STROOPPLEIN

Borgloon heeft er weer een parel bij. Het stationsplein, tegenover de Stroopfabriek, werd omgetoverd tot een architecturaal hoogstandje. Vanaf januari zal het de naam 'Stroopp plein' krijgen. Vooral het paviljoen in de vorm van een station is een eyecatcher. Het is de ideale rustplek voor wandelaars en fietsers die het Fruitspoor volgen. Het Fruitspoor is een nieuwe fietsroute, waar vroeger wagons vol fruit passeerden. Een mooi eerbetoon aan het rijke fruitverleden van Borgloon!

Stroopp plein
Stationsplein, Borgloon
Gratis
www.borgloon.be

DUIK IN HET VERLEDEN

Benieuwd naar het dagelijks leven van vroeger? Het heemkundig museum van As is ondergebracht in 't Mieleke, een oude watergraanmolen uit 1717. Als je de drempel overstapt, kom je dankzij een uitgebreide collectie gereedschappen, huusraad en gebruiksvoorwerpen precies in een teletijdmachine terecht. Ook bijzondere stukken zoals porseleinen kanonskogels uit het Napoleontisch tijdperk staan er te pronken. Naast de permanente tentoonstelling vinden er ook af en toe tijdelijke kunsttentoonstellingen plaats.

't Mieleke
André Dumontlaan 19, As
1 euro (enkel op afspraak)
www.visitlimburg.be
(zoekterm: mieleke)

ARCHEOLOGIEDAGEN 2025

Op 23, 24 en 25 mei is het weer zover! Tijdens de Archeologiedagen kom je meer te weten over wat er onder onze voeten verborgen ligt. Over heel Vlaanderen vinden tal van activiteiten plaats. De organisatoren staan nu al te popelen om hun passie met jou te delen. Of je nu een doorwinterde archeologiefanaat bent of een nieuwsgierige enthousiasteling: save the date! Kan je niet wachten tot eind mei? Neem dan een kijkje op de nieuwe 365 Archeologiedagenkalender!

Archeologiedagen
Info en programma:
www.archeologiedagen.be

WINTER 1944

Hoera! De oorlog is gedaan! Of neen, toch niet. Het laatste jaar van de Tweede Wereldoorlog was een emotionele rollercoaster. De euforie van de bevrijding werd bruusk verstoord door het Ardenennenoffensief. Borlo maakte er al snel deel van uit. Het oorlogsmuseum Winter 1944 brengt je terug naar die periode. Naast de vreselijke oorlogstaferelen vind je er ook een heleboel 'huiselijke beelden' van de plaatselijke bevolking. Voor jong en oud een boeiende beleving.

Winter 1944
Thewitstraat 8, Gingelom
10 euro
www.pachthof.com

BOUWEN MET BAKSTEEN

Krachtige lijnen

Woonproject 'Hof ter Dorpe' in Oud-Turnhout

a2o architecten

Voor het nieuwe woonproject 'Hof ter Dorpe' met 44 wooneenheden en 3 commerciële ruimten stonden de betrokkenheid van omwonenden en de zorgvuldige integratie centraal bij het ontwerp. Het biedt vandaag de dag een kwaliteitsvolle en groene leefomgeving, evenals een aanknopingsplek voor sociale interactie.

Gelegen in het centrum van Oud-Turnhout integreert het project een belangrijk kenmerk van het dorp: voetgangers- en fietspaden en doorsteken tussen straten. Hier verbindt een semi-publieke wandeling de Markt en de Kapellestraat. Deze doorgang bezielt de site en maakt een geïntegreerde schakel in het stedelijk weefsel.

De typische voor de streek lichtgele baksteen versterkt de integratie in de lokale omgeving. Deze zeer genuanceerde 'klassieke' baksteen is complementair aan het hedendaagse karakter dat deze plek uitstraalt.

Het nieuwe blok bestaat uit vier gebouwen, elk met zijn eigen architectonische identiteit. Als elk volume zijn eigen karakter uitdrukt, gaat het echter eerder om architecturale variaties die deel uitmaken

van een geheel. De link tussen deze verschillende elementen schuilt in het gebruik van dezelfde gevelsteen voor de vier volumes. Andere identieke architectonische details (dakrand en borstwering) dragen ook bij aan de samenhang.

Terrassen met verschillende vormen blijken een belangrijk onderdeel van het wooncomplex. Ze creëren verschillende perspectieven op de binnentuin en op de stad en gaan, ten aanzien van het entreeblok, de dialoog aan met de Markt. De 45° georiënteerde terrassen zorgen voor een vrij uitgesproken verticaal ritme in het straatbeeld. Zo wordt ook vanuit de Markt de doorsteek naar de site op natuurlijke wijze afgebakend.

Binnen de bouwblok heeft één van de andere gebouwen een kolonnensysteem dat deze verticale dynamiek reproduceert.

www.a2o-architecten.be

Nieuws Regio Sport Goesting Billie Podcast

Tongeren wil in het Pliniuspark een labyrint bouwen om de aantrekkingskracht van het Fruitspoor te verhogen. — © BuroLandschap - Liswood & Tiche - a2o

Tongeren haalt plannen voor labyrint in Pliniuspark van onder het stof: "Als extra attractie langs Fruitspoor"

Tongeren - Tongeren wil een labyrint bouwen op de site van het Pliniuspark. Prijskaartje? Tussen de 1,5 en 2 miljoen euro. De nieuwe raad van bestuur van de nv Plinius moet uiteindelijk de definitieve beslissing nemen.

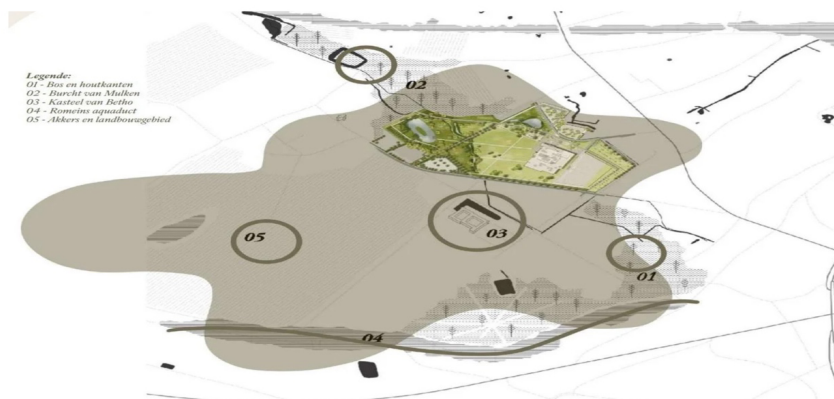
Het Pliniuspark bij het Tongerse gehucht Mulken is de site van het voormalige en kortstondige pretpark Ooit. Vandaag is het een Tongers stadspark met daarin onder meer een openluchtzwembad en de aloude gelijknamige bron waarover de Romeinse encyclopedist Plinius de Oudere al schreef in de eerste eeuw na Christus.

Een labyrint in het Pliniuspark is geen nieuw idee. Nog voor Ooit Tongeren (heel even) een realiteit werd in 2007, was er in 2000 al een plan waarin onder meer een labyrint opdook, samen met thermen, Romeinse tuinen en een hotel. Voor die oefening werden uiteindelijk geen privé-investeerders gevonden.

Langs Fruitspoor

Het park is, via NV Plinius, eigendom van de stad. De twaalfkoppigeraad van bestuur van nv Plinius bestaat uit gemeenteraadsliden of leden van de OCMW-raad van Tongeren, zowel uit de meerderheid als de oppositie. Secretaris van dienst is Luc Houbrechts, die ook algemeen directeur van Tongeren is. "Het klopt dat de raad van bestuur het voorloperontwerp voor een labyrint in het park goedgekeurd heeft", bevestigt Houbrechts. "Het park ligt langs het nog verder te ontwikkelen toeristisch fietspad van het Fruitspoor, waalf kilometer verder, langs dat zelfde spoor staat daarvoor al mode ontdekkingspaviljoen in Borgloon. Het is in ieder geval belangrijk om langs het Fruitspoor bijkomende attracties te ontwikkelen."

Drie cirkels

Het voorontwerp oogt alvast spectaculair. Geen traditioneel labyrint met een middelpunt, maar een labyrint van drie niet-concentrische cirkels uit roestbruin cortenstaal met een diameter van 42 tot 76 meter. Waar ze elkaar raken, verbreedt het pad en kan de bezoeker overstappen naar een andere cirkel. Elke cirkel maakt een golvende beweging, tot 4 meter hoog. Elk hebben ze een andere hellingshoek van maximaal 4 procent. Dat leidt tot mooie vergezichten op onder meer het kasteel van Betho, de burchtoren van Mulken, het Romeinse aquaduct (de Beukenberg) en in de verte de Tongerse basiliek. Meer dan de helft van het labyrint zal los staan van de ondergrond. Deels ingegraven delen vormen dan het tegengewicht. Verticale draagconstructies kan men zo vermijden.

LEES OOK. Van parking naar nieuwe beleving: Borgloon start werken aan toegangspoort voor Fruitroute
(https://www.hbvl.be/cnt/dmf20230502_93703217)

De prospectus benadrukt ook de rol van het labyrint als instrument om het veelzijdige landschap (vooraf) te herstellen en de biodiversiteit van het park te verhogen. De huidige grasvlakte worden gediversifieerd tot hooi- en akkerlanden, bloemenweides, bosranden en waterpartijen. Landschappen die dan weer aansluiten op de bestaande landschappen langs de Fonteinbeek, waarvan de Pliniusbron één van de bronnen is. De prospectus gewaagt verder nog van "een spirituele en avontuurlijke reis met verhaallijnen". Of dat via klassieke borden gebeurt dan wel via toegevoegde realiteit via een app op de smartphone is nog niet uitgemakt.

BuroLandschap - Liswood & Tache - a2o

Subsidie LSM?

Zover zijn we nog lang niet. De raming, afhankelijk van de keuzes, bedraagt 1,5 tot 2 miljoen. Dat is werk voor de nieuwe raad van bestuur. Daarvan zullen de leden voorgedragen worden door de nieuwe gemeenteraad van wat dan Tongeren-Borgloon zal zijn.

"Het zal ook die nieuwe raad van bestuur zijn die de opdracht zal moeten geven voor een definitief ontwerp en realisatie", zegt Luc Houbrechts. "Ook een aanvraag voor subsidiëring bij Limburg Sterk Merk is aan de nieuwe raad. Maar het staat buiten kijf dat als het labyrint er komt de bestaande horeca van het Pliniuspark, nu toegespitst op zwemmers, met fietsers en wandelaars er een heel andere markt bij zal krijgen."

LEES OOK. Start aanleg Fruitroute door Haspengouw: "Limburg moet koploper fietstoerisme blijven"
(https://www.hbvl.be/cnt/dmf20220429_96116196)

Regio Tongeren

Tongeren wil meer wandelaars en fietsers lokken naar Fruitspoor met zwevend labyrint: "Zicht op natuur en erfgoed"

Het voorontwerp om een labyrint in het Pliniuspark in Tongeren te bouwen, is klaar en goedgekeurd. De nieuwe trekpleister komt vlak bij het Fruitspoor. Dat wordt een nieuw toeristisch fietspad tussen Sint-Truiden en Tongeren. Het labyrint ziet eruit als 3 roestbruine cirkels en zal verschillende uitkijkpunten hebben op de omliggende natuur en het erfgoed van Tongeren.

radio 2, Nora Eurlings

wo 11 dec 2024 ⌚ 15:03

Een soort van labyrint moet meer bezoekers lokken naar het fruitspoor, de nieuwe fiets- en wandelroute tussen Sint-Truiden en Tongeren.

Het labyrint bestaat uit 3 cirkels uit roestbruin cortenstaal die deels boven de grond zweven en heeft diameters tussen 40 en 75 meter. Waar de cirkels elkaar raken, worden de paden breder en kunnen bezoekers overstappen naar een andere cirkel.

Korenvelden en boslandschappen

Wandelaars kunnen er halt houden op verschillende uitkijkpunten. "Van daaruit zullen ze verschillende soorten landschappen kunnen zien, zoals een korenveld, boslandschap en de Vallei van de Sint-Annabeek", zegt Pieter Daenen van Burolandschap, die het ontwerp heeft getekend.

Van op het labyrint zal je ook historische gebouwen kunnen zien.

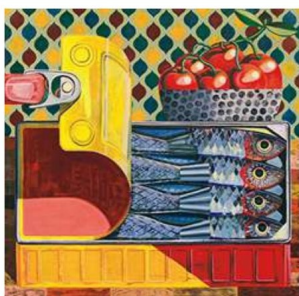
Beeld: Buro Landschap

360 graden

"Op het hoogste punt bereikt de bezoeker de apotheose. Daar kan je het historische landschap van Tongeren bekijken, met zicht op het aquaduct, het kasteel van Betho en de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek. Het zou een soort 360°-beleving worden."

Het nieuwe labyrint zal er niet meteen zijn. Het voorontwerp is klaar en goedgekeurd. Het is nu aan nv Plinius om te bekijken hoe de uitwerking ervan gerealiseerd kan worden. De constructie zou tussen de 1,5 en 2 miljoen euro kosten.

Datum 12 december 2024
Bron www.focus.knack.be
Titel Hans Cools - Tussenstand

Hans Cools

Scoor snel nog kaarten voor de show van comedian Hans Cools, want zijn nieuwe komt er al aan.

Hans Cools: Mijn tournee met *Cools & zonen* zit er bijna op. Vanaf februari wil ik me op nieuw materiaal focussen. Ik heb recent besloten om alles in te zetten op comedy en mijn werk als bouwkundig ingenieur op te geven. *Voilà*, een primeur! Ik heb zes jaar geleden mijn allereerste optreden gegeven, hier in Lichtervelde, tijdens een eetfestijn van de Chiro, waar ik nog leider ben geweest. Dat verliep meteen goed.

De meeste beginners moeten knokken voor een plaats op de comedyplanken.

Cools: Het *open mic*-circuit is tegenwoordig inderdaad zo verzadigd dat het moeilijk is om speelplekken te vinden. Maar die fase heb ik nooit meegemaakt. Mensen die er daar uitspringen worden vrij snel opgepikt of door een professionele comedian bijgestaan, dat is dan weer een voordeel.

Je dagelijkse leven inspireert je: gezin en werk, huis en tuin. Blijft er nog tijd over voor culturele genoegens?

Cools: Veel te weinig. Maar ik ben toch op een try-out geraakt van Wouter Deprez's nieuwe voorstelling *Wouter moet meer orde hebben*. Indrukwekkend goed. Ik was al een grote fan voor ik zelf comedy deed. Wat me nu weer verbaasde, is dat geen twee shows van hem op elkaar lijken. Toch blijft het inhoudelijk heel sterk en grappig.

Kom je alleen nog buiten voor andere komieken?

Cools: Nee, iets langer geleden ben ik in Roeselare naar de vernissage van schilder Kristof Santy geweest. Ik ken hem al lang: onze vrouwen zijn sinds de jeugdbeweging goede vriendinnen. Daarom volg ik hem, want verder ben ik geen kunstkenner. Zijn stijl is figuratief en kleurrijk. Lang geleden heeft hij ons eens een heel ander werk gegeven, een vroeg oefendoek. Alleen staat zijn naam er niet op. Jammer, want zijn werk is niet meer te betalen sinds hij over de hele wereld verkoopt. Als ik hem nog eens zie, moet ik hem toch op wat pinten trakteren en een stift in zijn hand duwen. *(lacht)*

Ik zal maar niet vragen wat je leest?

Cools: Zelf lezen komt er inderdaad niet van, maar voorlezen wel. Mijn twee oudste kinderen en ik zijn heel enthousiast over *Daantje dodo wil een hond* van Bas Birker, niet toevallig is hij ook een stand-upcomedian. Sommige kinderboeken zijn heel simplistisch, maar hiermee moet je als ouder zelf ook glimlachen.

Je hebt nog een tip van een heel andere orde.

Cools: Mijn geuzennaam als comedian is dan wel 'de schrijnwerkerszoon uit Lichtervelde', maar als bouwkundig ingenieur koester ik een grote liefde voor baksteen. **Twee architectenbureaus die heel creatief omspringen met ontwerpen voor metselwerk zijn a2o en Bart Lens.** Die laatste heeft ooit de tweejaarlijkse internationale Brick Award gewonnen met een boerderij in Gaasbeek, bijgenaamd 'de konijnenpijp'. Vlaamse nuchterheid, maar toch speciaal. ●

Kurt Blondeel

■ **Cools & zonen** Op 12:12 in CC Den Hoogen Pad, Maldegem, op 14:12 in Cultuurhuis Stroming, Berlare en op 18:12 in CC De Plomblom, Ninove. Alle speeldata en (laatste) tickets: hanscools.be.

Belgian Timber Construction Awards

De Schatkist [3de prijs]

Categorie

Niet-Residentiele Gebouwen

Plaats

Haren

Opdrachtgever

Christelijke Basisschool De Schatkist

Architect

a2o

Stabiliteitsbureau

Ney & Partners WOW

Algemene bouwonderneming

TV Floré - Van Poppel

Bebouwde oppervlakte (m²)

2317 m²

Nuttige oppervlakte (m²)

2036 m²

Datum van voorlopige oplevering

05/12/2023

Gebruik van hout

Draagstructuur: - Wanden in 5-laags CLT van 8, 10 en 12cm dikte - GL Balken / gordingen - GL Kolommen - TT-vloerplaten (CLT + GL-Balken) - Hellende daken in prefab sandwichpanelen van U-Systems (Roof DS FR30) met zichtbare OSB afwerking
Inbouw: - Vast meubilair in MDF, MPX, Houtvezel-derivaten - Blokkaders voor binnendeuren- en ramen in Robinia
Buiteninrichting - Speeltoestellen in Robinia

Gebruikt houtvolume (m³)

228.5 m³

© Stijn Bollaert - a2o

De jonge basisschool De Schatkist was gehuisvest in een voormalig kantoorgebouw midden in een bedrijfsgebied in Haren, Brussel. De school wilde op die locatie gevestigd blijven en vroeg een vernieuwde en ruimere infrastructuur. Meer dan het toevoegen van klaslokalen, voorzag het voorgestelde en gerealiseerde ontwerp in de noodzakelijke renovatie en uitbreiding om een veilige en tweede thuis voor kinderen te scheppen. De Schatkist die met dit project gerealiseerd is, is dan ook een stille oase, te midden van een woestijn van asfalt. a2o realiseerde een gebouw dat zich naar binnen keert, als een cocon, maar zich evengoed uitnodigend opstelt naar de buurt. Evenwijdig aan de straat wordt de draagstructuur van het bestaande gebouw gerecupereerd, om logistieke functies te organiseren. Loodrecht op de straat wordt langs het bestaande gebouw een houten structuur van zes zadeldaken toegevoegd. Dit ontwerp stoelt op de toepassing van prefab CLT-elementen. Onder deze daken worden klassen georganiseerd, de zone voor de klassen fungeert als connector. Deze genereuze circulatieruimte vormt de voordeur van de school en is zowel klaslokaal, kinderopvang, als bibliotheek. De afstand tot de tuinmuur en perceelsgrens wordt bewust ruimer gehouden zodat de tussenruimte als buitenklas inzetbaar is. Gezien de beperkte oppervlakte van het perceel wordt gekozen om het overdekte deel van de speelplaats zo te ontwerpen dat de platte daken ook als speelruimte toegankelijk zijn. Het overdekte deel biedt op zijn beurt onderdak aan een sporthal, die zich recht tegenover de connector situeert. De open gevel van beide delen maakt dat deze als uitbreiding van de speelplaats dienstdoen.

Door consequent in te zetten op een houten prefab-constructie van CLT-elementen is tijdens de bouwfase de bouwtijd en overlast voor de school zo klein mogelijk gehouden. Het open grondplan versterkt zowel de relatie tussen lokalen onderling, als met de buitenruimte en de connector. De ritmische draagconstructie maakt dat invullingen flexibel zijn en dat het gebouw in zones kan afgesloten worden. Op die manier kunnen ook na de schooluren de ruimten maximaal gebruikt worden. De Schatkist van vandaag en van morgen zal daardoor niet alleen een school zijn, maar ook een leefruimte voor de buurtbewoners.

Van aarde naar waarde - Toepassing van leemsteen in de praktijk - LEEMSTEEN

Ondanks het hoge circulaire potentieel van (ongebakken) leemsteen is de toepassing (nog) vrij beperkt en zijn architecten en bouwheren er weinig vertrouwd mee. De eigenschappen en verwerking verschillen dan ook enigszins van deze van een klassieke baksteen.

Binnen dit Living Lab wordt daarom via ontwerpend onderzoek en in co-creatie met verschillende actoren de toepassing van leemsteen in bouwprojecten verder verkend. Aan de hand van oa. reële praktijkcases en een demoproject met sociaal-ecologische impact worden ontwerp oplossingen ontwikkeld en geëvalueerd. Gebruikerservaringen en –voorkeuren werden bevraagd en geïntegreerd. Een aantal technische knelpunten bij ontwerp en uitvoering werden onderzocht en weggenomen.

In een eerste luik worden de mogelijke toepassingen van leemsteen in Vlaanderen geëxploreerd. In luik 2 wordt de directe, praktische toepassing van leemsteen in de hedendaagse Vlaamse bouwpraktijk onderzocht. Tenslotte interageert men in een 3de luik met lokale actoren en activeren van de brede doelgroep

Naast toekomstige ontwerpers en ingenieurs en huidige bouwactoren worden ook niet-bouwprofessionelen en eindgebruikers betrokken bij het Living Lab via een participatief ontwerp- en bouwtraject in Helchteren.

Een verhoogde toepassing van leemsteen levert een positieve bijdrage aan zowel de materialenvoetafdruk als de CO2-uitstoot van de bouwsector en draagt op die manier zichtbaar bij aan de Vlaamse doelstellingen.